

DOMOLJUB

Š I E V. 48.

V LJUBLJANI, DNE 30. NOVEMBRA 1932

LEIO 45

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2548.

Telefon uprave: 2992.

Važnost tiska

Pomen tiska so razumeli vsi veliki možje in so tudi zaslužili njegov poguben vpliv na posameznika, na družino, na narod in na Cerkev.

Papež Pij X. in Pij XI. sta dejala, da je vera prva vlesila na svetu, takoj za njo pa tisk. Ogromno dobrega lahko stori in strašno veliko slabega.

Ze na Nicejskem zboru (325) so zbrani škofje prepovedali čitanje Arijeve knjige, v kateri je Arij tajil Kristusovo božanstvo in na ta način spodbujal krščansko vero.

Francoski minister Komb je dejal, da je tisk odtrgal tri četrtine Francozov od Cerkve. Ko se je v Franciji začel širiti slab tisk, je vera začela pošati, rojstva pa so začela vidno padati. Saj, ko tisk zastrupi družino, je spodbujal tudi temelje državi. Napoleon je dejal, da samo vera da državi srečo. Stari poganski modrijan Platon pa je rekel, da je največja nesreča za državo, če državljani ne priznavajo Boga. — Cicero, rimski govornik, je trdil, da je podlaga zakonom strah božji. Preden je Bizmarek prišel boj proti Cerkvi, je najel frama-sonski tisk in ta mu je mogočno pomagal v njegovem brezbožnem delu.

Generalni vikar v Zenevi, msgr. Petit, je nekoč dejal: »Po katoliškem tisku in izključno po njem moremo v današnjem času ohraniti katoliškega duha in ga privedi do razmaha. Jasno je, da katoličan, ki redno črpa svojo duševno hrano iz veri sovražnih listov, praktično odpade od vere. V 999 do 1000 slučajev je edini vzrok odpada od vere — časopis.«

Koliko pa je danes časopisja na svetu! Samo v Ameriki se tiska 2400 dnevnikov s 35 milijoni 780 tisoč izvodov dnevno. V Londonu imajo tiskarno z 42 rotacijskimi stroji, ki natisnejo 728.000 izvodov v eni sami uri. Vsaka številka nekega tednika na Angleškem izhaja v 3.000.000 izvodih. Če je torej kak narod še tako dober, pa če bere v taki množini slabe časopise, mora postati v kratkih letih popolnoma brezbožen. Po šlovesko govorjeno: nobena pridiga, še tako ognjevit, ne bo nič začela proti tej poplavi časopisja.

In pri nas v Sloveniji? Brez dvoma so razmere katoliškega tiska v Sloveniji veliko ugod-

nejše nego v drugih deželah. Katoliškemu tisku se imamo zahvaliti, da ima katoliška misel še velik vpliv v naši javnosti bodisi na političnem ali kulturnem polju. A število naročnikov katoliškega časopisja še ni na tisti višini kot bi moralo biti.

Resno se vprašajmo, kako bo z našim katoličanstvom, če zaostane katoliški tisk v svojem razvoju? Brez dvoma smo vsi edini v tem, kako resno je to vprašanje.

Boriti se moramo proti zlu z enakim crožjem — z dobrim tiskom! Koliko zamore dobrega storiti ena sama majhna knjižica ali en sam izvod katoliškega dnevnika!

Mogočno sredstvo za povzdigo verskega duha so gotovo misijoni po deželi, toda koliko jih je, ki jih ne gredo poslušati. Knjiga ali dober časopis pa je vsakemu vedno lahko pri roki. Kakor prijatelj ti je, ki ti je vedno pripravljen dati kak dober nasvet. Sv. Avguštin je blodil v krivi veri, dokler ni prišel do dobre knjige. Sv. Ignacij Lojolski je radi dolgega časa vzel dobro knjigo v roke — življenje svetnikov — in je postal iz lahkoživega španskega častnika Kristusov vojak-general in je storil in še dela po svojih duhovnih sinovih toliko dobrega za Cerkev in duše! Začetek je dala dobra knjiga.

V Belgiji so katoličani izvojevali pred par desetletji zmago v šolah z dobro organiziranim in podpiranim časopisjem. Na Nizozemskem, kjer so katoličani v manjšini proti protokslantom, so prav tako izvojevali s pogumnim nastopom in s tiskom sijajno zmago.

Ob začetku novega leta, ko naročamo liste in knjige, poslušajmo nasvet onih, ki z razsvetljenim očesom gledajo v bodočnost. Radi slabega tiska, radi Cerkvi sovražnega časnikarstva naših dni stoji marsikje katolištvo pred propadom, pred kulturno katastrofo, morda pred bojem in smrtjo, kakor naši bratje in sestre v Mehiki. Boganavdahnjeni ljudje napovedujejo verske boje, pogum mučencev in kdo ve, če ne tudi mučniške krvi. Takrat se nam bodo odprle oči, da je bilo to vprašanje bodočnosti za naš verski pokret. Dal Bog, da ne bi ob tem resnem problemu šli brezbrizni mimo.

Mehika je naravnost šolski zgled za to, kam pridejo katoličani, ako zanemarijo svoj tisk. Mehika je zgled, kaj pričakujemo od nekatoliškega tiska, ako ne bomo s svojo lastno krepko časopisno močjo skušali ohraniti vpliv na javnost in s tem čuvali lastne interese. Komplot molčanja nam menda dovolj glasno vpilje na ušesa.

Zato ob koncu leta in pričetku novega leta vprašajmo nekoliko svojo vest, ali res delamo za katoliški tisk? Ali naročamo le dobre časopise, dobre knjige? Ali so v vaši družini Mohorjeve knjige, Bogoljub, Domoljub, Glasnik, Vigred (za dekleta), Kres (za fante) itd.?

Ko je bil papež Pij X. še kardinal v Benetkah, je ustanovil tiskarno s časopisom »Ob-ramba«, ter je rekel te-le znamenite besede: »Zelim, da pride ta list v vsako hišo in če bi bilo treba, da mu rešim obstoj, sem pripravljen tudi svoj kardinalski križec in kardinalsko obleko zastaviti zanj.« Zopet je zaklical ob drugi priliki: »Ah tisk, še vedno ne znamo dovolj ceniti njegove naloge! Niti verniki niti duhovniki ne posvečajo tisku tiste skrbi, kot bi jo morali.«

Sv. Frančišek Saleški je šel med krivoverce kalvince, da jih spreobrne k pravi veri, toda ker kalvinci niso prihajali k njegovim govorom, je začel tiskati knjige in liste ter jih je podikal pod vrata kalvincev. Znano pa nam je tudi, da je mnogo tisočev krivovercev spreobrnili.

Znanemu šloveskoljubu Don Bosku je bila največja skrb zveličanje duš, zato se je lotil istega sredstva kakor njegov vzornik sv. Frančišek Saleški. Začel je izdajati »Katoliška čen-vac«, potem druge nabožne in učne knjige, samo, da bi na ta način šla dobra in zveličavna misel v svet. Z revščino je prišel. Dva stara stroja je kupil, s tema je tiskal kakor je mogel, dokler ni prišel do boljših.

Pokljimo po stopinjah teh mož tudi mi! Zvesto stojmo za katoliškim tiskom v zavesti, da s tem služimo katoliški stvari in katoliški Cerkvi, kateri hočemo ostati vedno zvesti!

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Zlo današnjih dni. Povodom okrožnice sv. Očeta proti verskemu preganjanju v Mehiki, so izdali angleški katoliški škofje pastirski list, v katerem protestirajo proti krivičnemu preganjanju katoličanov v Mehiki in med drugim pravijo: Oblast, ki stoji za tem preganjanjem, je ista, ki poveljuje v Spaniji, na Kitajskem, v Rusiji in skoraj po vseh delih sveta. Ni to slučajni izbruh nasilja proti Cerkvi, marveč začetek najbolj strašnega zla današnjih dni, zla, ki ima svoj glavni stani v Rusiji in ki vodi dobro organizirano gonjo vesoljnega sovražstva proti vsemu, kar je svetega. Voditelji te gonje se ne ustrašijo niti pred najhujšimi zločesti in prav nič se ne bodo obotavljali, da pogreznijo svet v kri in vržejo vse človeštvo v najhujšo revščino. Sovražstvo hočejo, tega učijo in s tem si hočejo osvoboditi svet. Semi izjavljajo, da je njihov namen, da uničijo vse vere in vržejo Vsemogočnega v nebesih s prestola.

Italija

s Pomiloščeni. Na podlagi zadnje politične amnestije so bili izpuščeni iz zaporov: Viktor Krasna (odsedel 4 leta, bi moral še 1 leto), akademik Angel Kuhanja iz Trsta (odsedel 2 leti, bi moral še 2 leti), Ivesa Ante, urednik »Istarske Riječice« (odsedel 2 leti, bi moral še 2 leti), Slavko Bevk (odsedel 2 leti, bi moral še 3 leta), Jernej Lužnik (odsedel 2 leti, bi moral še 2 leti). -- Iz konfinacije so bili izpuščeni: dr. Dorče Sardoč (obsojen na 5 let, odsedel 4 leta), dr. Josip Dekleva (obsojen na 5 let, odsedel 4 leta), Roman Pahor (obsojen na 5 let, odsedel 4 leta). Iz konfinacije sta se vrnila tudi župnik g. Ivan Rejec in g. Filip Terčelj, bivši duhovni vodja goriškega Alojzijevega. Končno se je iz zaporov vrnil Viljem Sfiligoj.

Avstrija

s Zanimiva razsodba. Električni tok se ne sme kratkomalo odklopiti. Tako je razsodilo pred kratkim vrhovno sodišče na Dunaju. — Stvar je bila taka: Stranka, ki je bila par mesecev v zaostanku s plačevanjem električne razsvetljave, je vodstvo neke mestne elektrarne v Avstriji kratkomalo odklopilo električni tok. Stranka se je pritožila na prvostopno sodišče, češ, da elektrarna, ki ima monopol za dobavo električnega toka v dotičnem mestu, ni bila upravičena, stranko spraviti v to stisko, ki vpliva na redno vsakdanje življenje. Prvo sodišče je tožbo zavrnilo, prav tako tudi drugostopno sodišče. Vrhovno sodišče, na katero se je prizadela stranka pritožila v zadnji instanci, pa je njeni tožbi ugodilo in izreklo, da uprava elektrarne, ki ima v dotičnem kraju monopol za oddajo električnega toka — tako, da razen nje ne sme ali ne more nihče drugi oddajati strankam električnega toka za razsvetljavo, ni upravičena, zaradi zaostalih terjatev odzemanj strankam te razsvetljave. Električna razsvetljava da je postala danes v mnogih krajih življenjska potrebščina — kakor hrana in stanovanje, in je nje oddaja javna zadeva, ki sega v korist skupnosti. Interesi lastnika električnega toka pa se ne smejo brez vsake omejitve izrabljati v stiski odjemalcev, ki so odvisni od dobavnika. Redna dobava električnega toka je v javnem interesu, ki je močnejši ko privatna lastnina.

s »Židovska republika.« Narodni socialisti so priredili na državni praznik na Dunaju veliko manifestacijo, ki je bila vsekakor nekam žudna. Glavni govornik je dejal, da so narodni socialisti porabili državni praznik za zadnji obisk pri umirajoči republiki. Prihodnje leto pa naj se praznik preloži na Vse svete. Po odigranju svoje himne so hitlerjevci priredili sprevod po mestu: godba in napadalni oddelki v umazanih delavskih oblekah, brivci v svojih belih plaščih in z glavniki in škarpami v žepih, natakariji v žakeh in na rokav pritrje za serviranje, cestni pometači z metlami v rokah. Glavni klici manifestantov so bili: »Doli, židovska republika!«

s Taka postava bi bila povsod potrebna. V jesenskem zasedanju se bo avstrijski državni zbor predvsem bavil s postavo o dvojnem zaslužkarjih. Ta zakon naj prepreči slučajne dvojne zaposlitve za vse one, katerih prvi zaslužek dosega plačo, ki je nujno potrebna za življenje. Na Dunaju je takih ljudi par desetisoč in tudi drugod jih ne manjka. Taka postava je v času brezposelnosti pravična in lahko pripomore tisočim do kruha ter olajša budo brezposelnih.

s Razo. V Logavesi so pokopali 71-letnega Petra Schneiderja, p. d. Miklava. — V beljaški bolnišnici je umrla Marija Leiler, p. d. Malanterjeva iz Bistrice pri Zili. — V Borovljah je preminula gospa Ana Vrtičeva. — V Brnci so od 6. do 13. novembra obhajali misijon. Vodil ga je p. Pristov. — V nedeljo 27. novembra so blagoslovili novo celovsko semenišče. — Zlato poroko sta praznovala Mihael in Marija Sušen iz Gorič pri Škofljah. — V St. Petru pri Celovcu je pogorelo gospodarsko poslopje kneza Rozenberga.

Ukrajina

s Grškokatoliško semenišče je bilo v nedeljo 13. novembra blagoslovljeno v Rimu. V njem bodo vzgajali nove grškokatoliške duhovnike za vse rimskokatoliške Slované. Ker je med njimi največ Ukrajincev (nad pet milijonov), pridejo pri novem semenišču, kjer je prostora za 35 bogoslovcev, v prvi vrsti Ukrajinci v poštev. Pri blagoslovlitvi je bilo navzočih sedem grškokatoliških škofov, ki so tako zastopali ves po raznih državah razkropljeni nesrečni ukrajinski narod.

s Ukrajinski narodni dom hočejo sezidati v Pragi. V to mesto je pribežalo mnogo Ukrajincev pred boljševiki iz Rusije in pred Poljaki iz poljske republike. Na čelu odbora za zgradbo narodnega doma stoji univ. prof. in bivši minister dr. Gorbačevskij.

Češkoslovaška

s Kateheta so izvolili za župana. V mestu Jachimovu, kjer se pridobiva dragoceni radij, v Krušnih gorah na Češkem, je bila nedavno volitev novega župana. Meščanska večina, obstoječa iz krščanskih socialcev, narodne stranke, zveze poljedelcev, stranke obrtnikov in narodnih socialistov, je izvolila za župana kateheta Jurija Stumpla, ki je član krščansko socialne stranke. Socialni demokrati se volitve niso udeležili, s čimer so dokazali svojo zagrizeno nestrpnost proti Cerkvi in katoliškim duhovnikom. V njihovi nenavzočnosti je večina, ki ne pozna strankarske zagrizenosti, izvolila enega njihovih pristašev kot prvega podžupana.

s Drobiz. »Oreki, glasilo češkoslovaškega Orla, je prinesel v letošnji 11. številki med drugim statistično lestvico razvoja orlovskega

članstva, ki je kaj razveseljuje: od leta 1918, ko je štel češkoslovaški Orel 2084 članov, se rasle čete katoliških mladcev kakor pšenice: polja: leta 1920 je bilo še 11.393 borcev za vero in dom, pet let kasneje 27.157! Leta 1930 pa je bilo 30.358, a leto kasneje 35.075 članov. — Proračun Prage znaša 1.725.000.000 čeških K. Za večja javna dela je namenjenih 114 milijonov. — Dovoljen je uvoz surovin za blago, ne tovarne in sicer za bombaž, volno in juto, vino, dočim uvoz lanu in konoplje še ni prost.

Švica

s Plače se znižali uradnikom pri Zvezd narodov v Ženevi in sicer za 20%. Vendar večje glavni tajnik še vedno letno 2.000.000 Fr. njegovi pomočniki pa po en milijonček. Za današnje faze vsekakor lepe službe, zlasti če pomislimo na »sijajne uspehe« te ustanove in razorožitev in dvig svetovnega gospodarstva.

Rusija

s Protiverski načrti boljševikov. Sovjeti hočejo iztrebiti v svoji državi vse vere in pravijo, da se bo to zgodilo v petih letih. Stalin je podpisal poseben odlok, ki obsega podroben načrt zatiranja. V prvem letu petletke se bodo ukinile vse verske šole s posebnim zakonom. V drugem letu bodo zaprli vse cerkve večjih ruskih mest, do 1. maja 1937 ne sme biti v Rusiji več nobena cerkev odprta. V drugem letu nameravajo odstraniti iz državnih podjetij vse, ki so še kolikaj verni. Izdajanje verskih knjig bo popolnoma prepovedano in izdela bodo okrog 150 protiverskih filmov. V tretjem letu stopijo na plan protiverske organizacije. Iz Rusije bodo izgnani vsi duhovniki in ekumenisti uslužbenci, ki ne bodo sami hoteli opustiti svoje službe. V četrtem letu bodo vse cerkve, sinagoge in mošeje izročene javni upravi, ki jih bo izpremenila v kinematografe, klobe in zabavišča. Slednjici ostane še peto leto protiverske petletke, ko bo treba po načrtu uveljaviti in poglobiti napad na bojišču proti veri. — To so načrti ruskih komunistov. Kakšne načrte pa ima z Rusijo vsemogočni Bog, nam ni znano.

Drobne novice

67 poslanecov od 85 je dobila pri volitvah v španski Kataloniji levičarska stranka: porokovnika Macie.

5.200 časopisov v 35 milijonih izvodih in v 60 jezikih izhaja v sovjetski Rusiji.

Roosevelt in Hoover se sestane 22. novembra; tedaj bo šele jasno, kako bo z mednarodnimi dolgi.

Ostra napetost med Bolgarsko in Turčijo je nastala radi hrupne bolgarske prošnje za 20 letnice zavzetja trdnjave Odrina.

Od avstrijskih predlagic ne dela niti ena tretjina.

Tisec vagonov kornze iz podonavskih držav je dovolila za ta mesec Češkoslovaška.

Znani boljševiški vodja Trecki je za nekaj časa prišel v Francijo. Stalno živi v Turčiji, kamor je pribežal iz Rusije.

V prid brezposelnim je znižala Švedska vojaške izdatke za 20 milijonov.

25.000 kmetov je zbiralo pretekli teden na Dunaju.

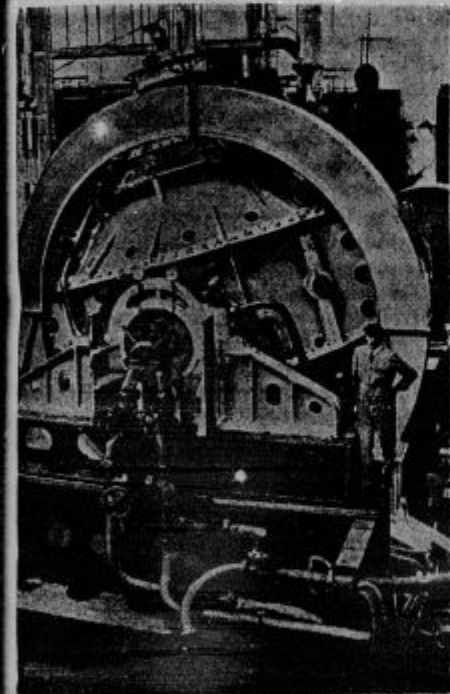
Prijateljski dogovor je sklenila Italija s Perzijo.

Zvoniti ne smejo od 8 zvečer do 10 zjutraj na Španskem.

Dvakratni doktor

Je postal na Dunaju sprevodnik cestne železnice, Franc Sailer, ki je družinski oče in zaposlen ves dan, pa je vendar imel časa, da je študiral. Zgled železne volje.

Morske bolezni ne bo več.

Slika predstavlja stabilizator, kakršnega postavljajo zadnje čase v vse moderne parnike. Ti stabilizatorji zelo zmanjšajo zibanje ladje ali ga pa sploh preprečijo — pa naj bo morje še tako nemirno. Potemtakem je morska bolezen, strah potnikov, odstranjena.

Za 10% znižajo dnevniice poslanecem in senatorjem v češkoslovaški republiki.

15 ton petroleja daje nov vrelec v Boroslavju na Poljskem.

Eno milijardo posojila za javna dela hoče najeti Pariz.

250.000 oseb je umrlo za jetiko na Bolgarskem po vojni.

7000 Nemcev umre letno v severnoafriški francoski tujski legiji.

Nemško gimnastijo so dobili Nemci v sovjetski Moskvi.

Za 83 milijard zlati je v francoski banki.

Schichtov Radion pere sam!

Vauje perilo.

Dom duhovnih vaj

za dekleta in žene na Mali Loki pri Ihanu

Sedaj pa že nadaljujemo pri nas z duhovnimi vajami, po katerih ste nekatere tolikokrat povpraševale. Dobrega pol leta smo prezidavali, popravljali, prenavljali in na novo zidali, sedaj pa je — hvala Bogu — v glavnem vse končano. Zadnji četrtek, 24. novembra je bil za naš zavod prelep praznik, ko je prevzvišeni gospod škof slovesno blagoslovil našo novo kapelo, ki je posvečena Brezmadežni. Ta dan je prvič prišel Bog sam na oltarju v naše novo bivališče, kjer bo sedaj stalno prebival. Srčno želimo, da bi se spolnile očetovske želje našega dobrega nadpastirja, naj bi se iz novega Doma širil blagoslov po družinah v bližnji in daljni okolici in v seji škofiji.

Po duhovnih vajah naj bi se začele v Bogu prenavljati naše družine. Zato bodo v naš dom prihajale in že prihajajo družinske žene in matere, da v samotni premislijo svoje dolžnosti in svoje delo, ki ga imajo za seboj in ki jih še čaka. Saj bodo le tedaj mogle prav vzgajati svoje otroke in tri ogle pri hiši podpirati, če bodo same jasno vedele, kaj Bog od njih pričakuje in zahteva, kar vse tako lepo spoznajo v duhovnih vajah. Pa tudi dekleta so dušnega prenovljenja na vso moč potrebne. Saj marsikatera med letom komaj utegnejo prav resno premisliti, kako je lepa mladost, če je vsa Bogu posvečena, in kako velika zguba je za mlado dekle, če ji v grehih

teko mladostni dnevi — brez sonca, brez luči, brez zvezd. In pa iz globoko verskih krščanskih deklet bomo dobili prav dobre krščanske matere. Temu namenu naj bi služil naš novi Dom duhovnih vaj.

Zadnjo soboto so v naš Dom prihitele žene in ga napolnile. Prihodnjo soboto, 3. decembra, se bodo pričele duhovne vaje za dekleta. Par mest je še nezasedenih. Do novega leta bosta še dva tečaja in sicer: od 17. do 21. decembra za dekleta, in od 27. do 31. decembra za gospodične (učiteljice in druge). Priglasite se na naslov: Sestre križarke, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale. Vse drugo se vam bo pisмено sporočilo. Kmaku na svidenje!

Za smeh

Babica: »Gospod, fantek je in tehta tri kilograme.«

Srečen oče (mesar): »Brez kosti?«

★

»Tako, torej celih šest mesecev niste spregovorili s svojo ženo?«

»Ne, jo nisem hotel prekiniti.«

Javna zahvala. Podpisani Valentin Zgajnar, posestnik v Krampľah št. 7, občina Bloke, se Jugoslovanski zavarovalni banki »Slavija« v Ljubljani za hitro in povsem kulantno izplačilo požarne škode najtopleje zahvaljujem, ter jo vsakemu kot domač in vsega priznanja vreden zavod najtopleje priporočam. — Krampľe pri Blokah, dne 28. novembra 1932.

Da, to je doktor — zadela ga je možganska kap, ker ni bil neki bolnik takoj plačal...

KAJ JE NOVEGA

Zahvala

Uprava »DOMOLJUBA«

Ljubljana.

Podpisani Franc Kandare, posestnik iz Dan pri Starem trgu se upravi »Domoljuba« najlepše zahvalim za dar 1000 Din, ki sem ga prejel kot pogorelec in naročnik »Domoljuba«.

Dane pri Starem trgu, 22. nov. 1932.

Kandare Franc s. r.

Osebnosti

d Tri dni se je mudil v Ljubljani v knezoškofjskem dvorcu prevz. gosp. dr. Ivan Šarič, nadškof in metropolit vrhbosanski. Nato se je odpeljal v Rim.

d Cerkevno imenovanje. Prizrenski škof msgr. dr. Janez Gnidovec je imenoval gosp. Antona Kordina, bivšega prefekta v Marjanišču in gimnazijskega profesorja v Ljubljani za svojega svetovalca.

d Vojaška imenovanja. Za pomočnika inspektorja državne obrambe je postavljen generalštabni brigadni general in maršal dvora Aleksander Dimitrijevič. Za poveljnika dravske diviz. oblasti je imenovan generalštabni brigadni general Vladimir Cukavec. — Razrešena sta sanitetni polkovnik dr. Matej Justin in inženjerski major Oskar Kirchbaum.

d Poveljnik dravske divizije general g. Bogoljub Ilić je imenovan za poveljnika Boke Kotorske.

d Trbovlje sta zapustila strokovna učiteljica g. Metod Škerjanec in gđ. M. Brandsteter. Sta prestavljena v južne kraje. Otroci in starši žalujejo za njima.

d 71 let je dopolnil 10. novembra vžitkar Martin Zerovnik iz Vokla pri Kranju. 31 let je že odbornik pri hran. in posojilnici v Senčurju, večletni odbornik domače občine, predsednik prosvetnega društva itd. Svojemu zvestemu čitatelju tudi »Domoljub« iskreno čestita. Se na mnoga leta.

d 70 letnico rojstva je praznoval pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah gosp. Dominik Peklar.

Domače novice

d Uradne ure pri davčni upravi za ljubljansko okolico so vsak delavnik od 8 do 14.

d Jejmo jabolka! Stari angleški rek pravi: Ako boš zjutraj jedel jabolka, boš ves dan brez skrbi in bolečin. Prav radi tega jedo Angleži in Amerikanci sleherni jutro jabolka, kakor hitro se prebude. Pa imajo jabolka v resnici velik pomen pri delovanju črevesja in ostalih prebavnih organov. Pa tudi redilnost jabolka je mnogo večja kakor drugih sadežev. Samo to je, da ima jabolko svoje največje re-

dilno bogastvo v lupini, katere potemtakem ne smemo lupiti. Pa še: jabolko je eno najboljših naravnih sredstev za čiščenje zob.

d Davica zopet razsaja po litjski občini. d Srebrniki s črtico. Na nekaterih srebrnih novcih po 10 dinarjev je opaziti na hrbtni strani srebrnikov pod državnim grbom pred besedama »10 dinara« in za njima kratko, podolgovato ošiljeno, vodoravno črtico. Teh črtic na srebrnikih, ki so bili izprva izdani, ni bilo. Vendar so tudi 10 dinarski srebrniki s črtico veljavni zakonski novci in se morajo sprejemati kot zakonsko plačilno sredstvo. Njihova teža je natanko enako teži srebrnikov brez črtic, tudi zvok je isti. V vsem ostalem se prav nič ne razlikujejo od srebrnikov brez črtic. — Opisana razlika je nastala zato, ker so bili 10 dinarski novci kovani v raznih kovnicah.

d Cepljenje proti davici. V zadnjih letih opažamo, da se pojavlja v dravski banovini davica v vedno večjem številu in zahteva vedno več smrtnih žrtev. Lansko leto je obbolelo na njej preko 1700 otrok, v letošnjem letu pa še mnogo več. Posebno v zadnjem mesecu zaznamujemo precejšnje število obolenj davice v ljubljanski okolici in tudi v mestu Ljubljani. Da se ne bi bolezen še naprej širila, je začel Higijenski zavod preventivno cepiti

PLANINKA ČAJ

Bahovec je neobhodno potrebno zdravilo proti zlati žili. Zavitek Din 20- v apotekah.

proti davici. Cepljenje se vrši po izkušeni metodi z Ramonovim anatoksinom in je do danes najuspešnejše sredstvo v borbi proti davici. Priporoča se cepljenje dece od 1 do 10 starostnega leta. Vsak otrok mora biti trikrat cepljen v razdobju po tri tedne. Po končanem cepljenju, ki je brez vsake opasnosti nastopi dolgoletna zaščita proti davici. Cepilo se bo vsak dan v Higijenskem zavodu, Zaloška cesta, ob 11 dopoldne. Trikratno cepljenje stane za premožne 10 Din, za siromašne je pa cepljenje brezplačno. Ker lahko ugotovimo s posebno reakcijo, da li je otrok podvržen davici ali ne, bomo slednjo na željo staršev na otrocih izvršili. Starši, davica je nevarna nalezljiva bolezen, ne zamudite prilike. — Opozorjamo, da cepi Higijenski zavod tudi proti škrlatinki. — Higijenski zavod. d 2,283.583 kg krompirja, zelja in repe je uvozila Ljubljana v štirih mescih.

d Nove krasne orgle je dobila župna cerkev pri sv. Petru v Ljubljani.

d Mariborski gostilničarji so na izrednem občnem zboru sklenili, da bodo prispevali člani gostilničarske zadrage v fond pomožne akcije po kategorijah plačilne takse. Prva kategorija plača po 50, druga po 100, tretja po 200 Din. Zborovalci so ostro nastopili proti podeljevanju novih koncesij.

d Falzificirani kolk. Organi finančne kontrole v Zagrebu so prišli na sled velikemu uvozu falzificiranih kolkov iz Avstrije. Fi-

Starejšim osebam

revmatične bolezni zagotavljajo stare dni. Vsem ki trpijo na revmatizmu, bolečinah v kostih, zbadanju, liližu, zobobolu, glavobolu se priporoča

MASAŽA ALGA

za masajo je

Masaja z Algo Vas krepi, osvaja. ALGA je za starejše osebe pravi blagoslov.

Steklenica Din 14.—, Orja reg. pod 8. Br. mas. 100

nančni organi vodijo vsestransko preiskavo, da pridejo na sled falzifikatorjem.

d Davčni urad dobi Vrhnika.

d Duhovne vaje za dekleta v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani bodo od 26. decembra zvečer do 30. decembra zjutraj. Vedili jih bodo pred. gosp. misijonarji-lazaristi. Oskrbnina (hrana in stanovanje) znaša za vsi dni 100 Din. Prijave — ustne ali pismene — pošljite na vodstvo Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg 8. Priglasiti se je treba najkasneje do 15. decembra.

Med brati Hrvati

d Prenos sedeža grkokatoliške cerkve. Dne 28. novembra 1932 se je sedež grkokatoliške škofije končno veljavno po 250 letih zopet prenesel iz Križevcev v Zagreb. Grkokatoliški škof dr. Nyarady se je te dni vrnil iz Rima in prinesel od sv. očeta začetni odlok. Dogodek se je praznoval s svečano slovesnostjo v cerkvi sv. Cirila in Metoda. S tem je zagrebška grko-katoliška cerkev postala katedralna za vse grko-katolike v Jugoslaviji.

d Volkov strah. Letos so se okrog Otočca nenavadno kmalu začeli pojavljati volkovi, ki prihajajo v celih tolpah z okolitskih hribov. Tako se je nekega večera pojavila tolpa volkov v vasi Dubravi pri Otočcu. Občinskemu blaginiku se je posrečilo ustreliti eno volkuljo, težko 50 kg, dočim so ostali volkovi zbežali.

d Poseben davek za pomoč brezposelnim. Mesto Senta se silno trudi, da bi pozimi moglo prehraniti svoje brezposelne, katerih je v Senti zelo veliko. Da bi bila pomoč brezposelnim čimbolj zagotovljena in tem večja, je mestni zastop soglasno sklenil, z novim davkom obdavčiti vse meščane. Dohodki iz te nove davštine pojdejo le za podporo brezposelnim.

d Vrtarsko šolo nameravajo ustanoviti v Zagrebu. V to šolo se bodo sprejemali učenci in učenke, ki so dovršili štiri razrede gimnazije. Šola bo imela značaj zasebnega zavoda, absolventi bodo dobivali spričevala, ki bodo enakopravna maturitetnim spričevalom. Takih šol je v Nemčiji in na Češkoslovaškem mnogo in se ljudje tam zanje zelo zanimajo.

d Upor v pravoslavnem semenišču. Te dni so izključili iz sarajevskega srbskega pravoslavne bogoslovja 35 pravoslavnih bogoslovcev, dijakov 3, 4. in 5. razreda zaradi upora, ki so ga organizirali proti svojem predstavljenim. Preiskavo o teh dogodkih so vodili odposlanci sv. sinoda. Pravoslavni bogoslovci 5. razreda, ki so se udeležili upora, ter so bili zaradi tega izključeni, se bodo po poteku enega leta lahko ponovno vpisali v 5. razred. Dijaki-uporniki 3. in 4. razreda pa so izključeni za vedno iz vseh pravoslavnih bogoslovij.

d Peki so se vdali. Zagrebške oblasti se sedaj pečajo s podražitvijo kruha, ki so si ga na lastno pest dovolili nekateri zagrebški pe-

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincaréova 2

Nesreče

d Gorelo je v strojarni gosp. M. Jakila v Zalogu. Okrog 30.000 Din škoda.

d Stanovanjko in gospodarsko poslopje je upepeli požar posestniku Bezjaku v Brstnjah v tujski okolici.

d Požar je uničil gospodarsko poslopje posestniku Martinu Ratajcu na Stopčah pri St. Jurju ob juž. žel.

d Usoda železniškega čuvaja. Te dni je doletela strašna smrt progovnega čuvaja Fr. Bulata. Pregledoval je progo pri kolodvoru v Ogulinu. Ker je bilo mrzlo, si je potegnul čepico čez ušesa, tako da ni mogel slišati lokomotive, ki se mu je blizala. Lokomotiva je butnila v Bulata, ga vrgla na tla in dobesedno razpolovila. Bil je na mestu mrtve.

— Preblizu ognja je prišla. Blizu Karlovca se je pripetila nesreča, ki je zahtevala življenje štiriletno deklice Mare Lukunič. Pastirji, s katerimi je bila mala Mara na paši, so zakurili, da bi se ogreli. Mara je prišla preblizu ognja in se ji je vnela obleka, ki je bila naenkrat vsa v plamenih. Mara se je tako hudo opekla, da je kmalu nato izdihnila.

d Ko je padla na cementna tla. 42 letna posestnica Ivana Kokolj iz Vurberga pri Plutju, je padla na cementna tla in si hrbtenico tako hudo poškodovala, da so jo morali prepeljati v bolnišnico, kjer je revica težkim poškodbam podlegla.

d Pri jedi je zadela kap 42 letnega Jerneja Hočevarja iz Spodnje Hrušice.

— Pri hriplu, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zaslezenju v nosu, sapniku in grlu, obolenju ušes in oči skrbite za to, da se železodec in črevo večkrat temeljito izčisti z naravno »Franz-Josef-grenčico«. Sloviti strokovnjaki v zdravilstvu potrjujejo, da zelo dobro de »Franz-Josef-voda trpečemu človeštvu pri rdečici in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz-Josef-grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Steklenica s sifonom se je razletela. Precejšnja nesreča je doletela natakarijo v Črnkovi gostilni v Rušah. Ko je vzela v roke novo steklenico s sifonom, je steklenica eksplodirala. Stekleni drobci so dekletu občutno razmesarili obraz.

d Ko je jedel kruh, je udarila strela. V Povljah na otoku Braču je strela udarila v dva pastirja in ju ubila. Njuni trupli so našli zvečer. Nesrečna mladeniča sta pasla živino. Okrog 10 dopoldne je začelo deževati in grmeti. Nesrečna mladeniča sta se zatekla v pastirsko kočjo. Ker je streha kočje puščala, sta imela odprta dežnika. Naenkrat je treščilo in oba pastirja sta se mrtva zgrudila na tla. Ko ju zvečer ni bilo domov, so ju šli iskat. Koča je bila čisto porušena, pod ruševinami sta pa mrtva ležala nesrečna mladeniča. Mlajši je imel še kruh v ustih, ker je ravno jedel, ko je treščilo.

d Drevo mu je padlo na glavo. 55 letni gozdni delavec Vinko Hribnik iz Braslovč je sekal v nekem gozdu pri Vranskem smreke. Eno drevo mu je padlo na glavo in mu je pri tem počila lobanja. Prepeljali so ga v celjsko javno bolnišnico, a je že istega dne zvečer za posledicami umrl.

d Zadušila sta se. V hiši siromašnega kovača Hegediša Stefana v Subotici se je zgodila huda nesreča, ki je zahtevala življenje dveh njegovih otrok. Mati je zakurila peč in

Lase je treba nevtralizirati!

Po novejših znanstvenih preiskavah je doznano, da se alkalije, ki se nahajajo v vsakem sredstvu za pranje las in so potrebne za razkrojitev masne in masti, ne dajo brez sietu isprati z vodo. V tem pogledu pomaga na idealen način »Črna glava« — »Haarglanze«, ki lase nevtralizira, jim vrne prožnost, obenem na tim da tudi poseben sijaj. Če hočete lase obdržati zdrave in lepe, pri tem uporabljajte po vsakem umivanju glave in las sredstvo »Haarglanze«, ki je priloženo vsakemu zavitku »Črne glave«.

odšla iz hiše. V hiši je pustila 3 letnega Matička in 14 mesečnega Stefančka. Poč pečjo je bilo oblanje, ki se je vnelo in dim je zadušil oba otoka. Matiček je umrl na poti v bolnišnico, Stefanček pa v bolnišnici.

d Okrog velikih in malih nezdov. Pri vožnji listja je prišel pod kolo 62 letni Janez Krepil iz Krčevine pri Vurbergu. Sirta noga. — Ker je padel voz nanj, si je stri 3 rebra in nogo zdrobil posestnik Stefan Vražič iz Podlenjaka. — Obe nogi si je zlomil in dobil hude notranje poškodbe 34 letni posestnik Anton Nose iz Kompolj. Na reveža se je zvrnil voz stelje. — Pri padcu z motornega kolosa si je zlomil nogo posestnikov sin Herman Jakomini iz Kočevja. — Pri padcu po stopnicah si je zlomila nogo 44 letna gospa Antonija Svarc iz Kranja. — Z visokega odra je padel in si zlomil nogo 32 letni Nikolaj Slovnik iz Dola pri Ljubljani. — Ko je zazigal smodnik, je ta eksplodiral in močno ranil Janeza Urbanja v lhanu. — V St. Vidu pod Kumom je zakurila 18 letna hči posestnika in gostilničarja M. I. Kovar krušno peč. Naenkrat pa se je v peči nekaj sprožilo in projektil kroglice je zadel Milko v trebuh. Kako je patrona prišla v peč, ni znano. Morda je bila pomešana med drva, najbolj verjetno pa je, da je bila kroglica že v lesu, kamor je prišla po kakšnem streljanju v gozdu. Dekle je hudo ranjeno ter je njeno stanje nevarno. — Konj je udaril po glavi B. I. Janeza iz Brdave pri Dragatušu. Resna poškodba. — Pri padcu na mokra tla si je zlomil roko župnikov pastirček Kržišnik Slavko iz Kostanjevice. — Ko je potiskal delavski vozček v zagorskem rudniku si je zlomil desno nogo v členu 48 letni uslužbenec Franc Požnel.

Novi grobovi

d V Ljubljani je umrla gospa Jospina Christof, roj. Veršec. — V Konjicah je preminul lekarnar gosp. Vaclav Prorazil. — V Ljubljani so položili v grob gospo Liseto Temc, roj. Pacher. — V Ljubljani je zapustila solzno dolino dijakinja IV. razreda gđe. Mimi Dolenc. — Istotam je zapel mrtvaški zvon zavarovalnemu uradniku v pokoju gosp. Ignacija Zoru. — V Ljubljani je odšel v večnost uslužbenec drž. železnice v pokoju gosp. Jožef Pečar. — V ljubljanski bolnišnici je zapel mrtvaški zvon gosp. Francu Koblarju, očetu gosp. profesorja istega imena. — Med angelčke v nebesih se je preselila Zinka Brozovičeva. — V Stopičah pri Novem mestu je izdihnila gospa Angela Stangelj, soproga posestnika in poštarja. — V Ljubljani je umrl bivši knjigovoz g. Avgust

Advokat

Stanko Pečar

obvešča cenj. občinstvo, da je otvoril advokatsko pisarno v Novem mestu, na trgu Kraljevič Petra, v hišni trgovini Alfonza Oblak.

Iz naše prestolice

d Iz poslanskega kluba JRKD je izstopilo že več poslancev. Vsi ti poslanci so se organizirali v jugoslovanskem narodnem klubu, ki bo v kratkem združil lepo število poslancev.

d Brazilija in ml. Te dni je bil v belgradskem parlamentu na dnevnem redu trgovski dogovor med Jugoslavijo in Brazilijo. V razpravi so poudarjali, da je Jugoslavija v zadnjih 7 letih uvozila iz Brazilije za 11.129 milijonov Din blaga, dočim je v istem času znašal naš uvoz v Brazilijo le 10 in pol milijona Din. Samo za braziljsko kavo smo dali v zadnjih 10 letih nad 2 milijardi. Govorniki so poudarjali, da bi moral biti izvoz naše živine usmerjen v Sirijo, Irak in Hedšas. Te države bi nam dajale v zameno kavo.

d 30.000 meterskih stotov riža so letos pridelali v vardarski banovini.

d V treh ulicah so zgorele vse hiše in hišice z vsemi trgovinami in delavnicami v Plevlju.

d Državni uradniki zahtevajo plačane delnice. Mnogi državni uradniki, ki so podpisali in vplačali delnice Privilegirane agrarne banke preko svojih predstojništev, se obračajo na banke s prošnjo, da jim pošlje delnice. Glede na to obvešča Privilegirana agrarna banka vse prizadete, da je izročila finančnemu ministru vse decembra lanskega leta vse delnice, ki so jih državni uradniki podpisali in vplačali preko svojih predstojništev.

d Okrog 1000 slovenskih družin živi v Beogradu. Vprašanje slovenskih šol postaja nujno. Kar imajo v Jugoslaviji Cehi, Francozi, Nemci, Rusi itd., bodo gotovo dobili tudi belgradski Slovenci. Le zahtevati je treba!

d Novi proračun vardarske banovine znaša 47.9 in je za 5.9 milijonov dinarjev manjši kot lanski.

d Nad 26.000 inozemskih nameštencev je zaposlenih v naši državi. Ako bi se njihov dohodek obdavčili samo z 10 odstotki, bi pridobila država okoli 100 milijonov dinarjev.

Specialist za kirurgijo

dr. Černič Mirko

šef. kir. odd. drž. bolnice

ordinira od 14—16 ure (razven nedelj in praznikov) v Ljubljani, Knafljeva 10/II. Tel. 29-42.

Zdravila aparat: višinsko sonce, dintermij, tonisator, sereica »Hulas«, enterocleuter, »Radium-emulatori«.

Spominsko slavlje

v sejni dvorani državnega zbora, ki so ga priredili Nemci za padle junake svetovne vojne. Udeležili so se tega žalostnega spomina vsi borci svetovne vojne z mogočnim protestom: Vojske, sramotnega klanja ne več!

Božič pred durmi: zavijanje darov, ki naj o božiču razvesele deco in odrasle.

Severnoirski parlament

V Stormontu pri Belfastu je bil pred sedmimi dnevi odprt parlament za severno Irsko.

Med Bambuti

Pričujoči posnetki kažejo življenje Bambutov, najmanjših prebivalcev ob Kongu v notranjosti Afrike. Raziskovalec Pigmejev, dr. Pavel Schebest, ki je živel delj časa med temi plemeni, je popisal svoje doživljanje in dela med temi majhnimi prebivalci Afrike. Knjiga »Bambuti, pritikavci ob Kongu«, je izšla v založbi Brockhaus, Lipsko. Ti posnetki so iz imenovane knjige. — Levo zgoraj: Pritlikavci lupijo drevesno skorjo, da si jo bodo priredili za pas preko čokov. — Levo spodaj: Pigmeji so odlični lovci, ki se lotijo tudi orjaškega slona. Pri lovu porabljajo zastrupljene puščice, ka-

tere prireajo tu nad ognjem. — V sredini zgoraj: Lepotica pigmejskega rodu. Za posebno lepoto smatrajo namreč ti »otročje ostre zobe, katere si dajo od posebnih »specialistov« izbrusiti. — Spodaj: Kakor pri večini primitivnih narodih, tako delajo tudi tu ženske skoraj vsa dela za svoje može. Žene nosijo domov kurivo. — Desno zgoraj: Ples pritikavcev ob črnih trompetah. — Spodaj: Etnograf dr. Schebest s poglavarjem pritikavcev. Na tej sliki se da vsaj približno presoditi, kako višino imajo Pigmejci.

Nevaren povodni konj

Angleška mornarica je spustila v Chatamu na morje svoj najnovejši U-čoln, ki ga je krstila z imenom »Povodni konj«.

Trinajst je takrat nesrečna številka, če sto jiš pred sodnikom in dvanaajstimi porotniki.

MED BRATI V TUJINI

Ameriško pismo.

(Eveleth Minn.)

Dragi Domoljub! Že dolgo me redno obiskuješ v mrzli Minesoti. Rad prebiram novice, ki mi jih prinašaš čeravno so bolj žalostne. Težka kriza pač tlači ves svet. — Ker se že dolgo nisem nič oglašil, ti želim danes malo obsirneje poročati: Kakor znano, smo imeli 8. nov. državne volitve. Izvoljen je novi predsednik Franklin Roosevelt. Upamo, da bo sedaj bolje, kajti sedanji predsednik Hoover je za nas premuhast. Na novega predsednika imamo upanje, da bo vsaj malo zacelil rane, katere nam je zadal Hoover. Od leta 1928 pa do sedaj, ta čas dolgih 4 let, mislim da bo ostal marsikomu v neizbrisnem spominu. Pomislimo le na čas Hooverjevega kandidiranja leta 1928. Kako sladko je govoril na srečo s slepoto udarjenemu ljudstvu! Obljubil je cela nebesa in največ zato, da ni dosegel njegovega mesta tedanji njegov nasprotnik demokrat katolik A. Smith. (Do sedaj ni bil še noben predsednik Zd. držav katolik.) Povsem pa se je Hoover tresel pred nasprotnikom radi prohibicije, katera bi bila tedaj odpravljena. Obljubil je tudi delavstvu, da če bo on izvoljen, bo imel vsak delavec polno jedilno posodo, vsak delavec bo zaposlen polni čas, t. j. 48 ur na teden in vsak delavec bo dobil polno plačo brez vsakega odbitka. — Kdor je to verjel, je v kratkem času spoznal, kako se je opekel in kako je Hoover lagal. On je bil izvoljen z veliko večino. Takoj po nastopu Hooverja so se začele delavstvu niti skromne plače, krčiti delovni čas, marsikomu je bila tudi jedilna posoda izpraznjena, mnogo jih pa je, ki še prazne jedilne posode nimajo. In takih ni samo na stotine, pač pa na milijone.

Kar nas je samcevs smo brez dela že od julija lanskega leta, oženjeni pa delajo danes po 48 ur na mesec ne pa na teden, kakor je Hoover obljubil. — In kaj je bilo vse obljubljeno od republikanske stranke. Za časa svetovne vojne so bile obljubljene tistemu, ki se je udeležil vojne precejšnje plače, seveda obljubljene, pa ne še plačane. Radi brezposelnosti so ti vojni veterani zahtevali od države

obljubljeni delež. Cele armade vojnih veterani so marsikdo to poletje naravnost pred Belo hišo ter odločno zahtevale, kar jim gre, kajti to je bila njih edina rešitev pred pogibom. Kaj so dosegli? Policija in vojaštvo je pritiskalo nanje. Odšli so nazaj brez uspeha, praznih rok in lačni, kajti rekli so jim, da so komunisti, socialisti, boljševiki itd. Leta 1917-18 jih pa niso vprašali ali so komunisti ali boljševiki! Žal da je med temi vojnimi veterani mnogo Slovencev. Leta 1917-18 so bili junaki, zmagovalci, leta 1932 pa cestne barabe. — Lansko leto so razna velepodjetja plačala milijonske svote davka državi, med njimi tudi znana U. S. Still Corporation. Učeni možje rep. stranke so dognali, da je omenjena družba plačala 50 milijonov preveč. Kaj sedaj? Vrniti moramo, kajti to je pomota in oduševstvo. Kaj pa delavci? Tem niso ničesar vrnili. Do zadnjega centa so od njih izterjali davke.

Začetkom letošnjega leta se je pokazal milijonski primanjkljaj v državnem proračunu. Kaj storiti sedaj? Velike republikanske glave si znajo pomagati; naložili bomo davke na avtomobile, gasolin, radio in življenjske potrebe, pa bo denar tu. Končno so poskočili pri poštnih znamkah (3 c sedaj, prej 2 c). Preračunali so, da bo ta davek presegal milijardo. To bo plačalo ljudstvo.

Sedaj mislimo, da je tem možem odpel mrtvaški zvon vsaj za en čas, kajti republikanski bič je padel 12 let po hrbiti revnega kmeta in delavca.

Sedaj pa je ljudstvo izvolilo novega predsednika demokratske stranke. Bomo videli, kaj ta zna. Ameriška država je stala že na robu propada in ako bi bil Hoover ponovno izvoljen bi temu gotovo sledila revolucija, tako je izjavil župan mesta Chicago Mr. Cermak, po rodu Čeh.

Hoover je prirejal po vseh večjih mestih shode, govoril v radio in strašno agitiral za ponovno izvolitev, češ v deželo je prišla kriza, zato je treba izvoliti ravno njega, da isto odpravi. Kdo je kriv depresije pa ni omenil. — Na vsezadnje jo je primahal tudi v Chicago na shod, a ni imel sreče. Mr. Cermak mu ni dovolil pa vseeno je bil mož prepričan za po-

4. Hišna najemnina:

Ko bi se hiša in gospodarsko poslopje dalo v zakup, bi to donášalo 20.— fl.

Skupna vrednost posestva 324.51 fl.

Po odbitku kontribucije, davkov, davščin, robote, flake, bere, priprege itd. 55.51 fl.

Cisti donos posestva znaša 268.— fl.

Pregovor, da gospodinja podpira tri vogle hiše, mož pa le enega, za deda Martina ni veljal, bilo je ravno narobe, mož je držal tri vogle, žena pa le enega. Meta je bila sicer zelo brihtna in tudi dobra žena, a se ni dosti menila za skrb, ki jih povzroča trdo življenje na kmetih. Dobrovoljne in žive narave, se je rada gibal v veseli družbi svojih prijateljev, katerih je imela mnogo v Palovičah, Nevljah in na Kužni. Pogosto je napolnila jerbas z blagom za kupčijo in hajdi v Kamnik na trg, kamor so seveda vedno točno prihajale njene prijateljice in sorodnice. Z njimi, ki so jo vse zvale svojo dobrotnico, se je podala, ko je prodala blago, na kosile v kamniško gostilno. Med zlahtnim medsebojnim pogovorom je čas kaj hitro potekal in naša dobrovoljka Meta je prihajala pozno popoldne ali celo zvečer domov. Oče Martin, ki je gledal na vsak krajcar, preden ga je izdal, je veselo ženico ob takih prilikah prav pisano gledal in trdo prijemal. Dostikrat je prišlo do prerekanja in hudega krega. Pa vse to ni nič zaleglo. Meta je še naprej podpirala svoje ljudi v Palovičah, kjer in kakor je mogla. Mnogo denarja je slo na ta način v Paloviče, kjer je bil njen oče cerkmester (cerkveni ključar). Ta je bil posodil precej denarja za orgle v Palovičah. Po njegovu smrti se ta denar ni mogel več dobiti. Tako so orgle smrti se ta denar ni mogel več dobiti. Tako so orgle

na Vranji peči narejene z Hudmanovim denarjem.

Razno

d Radi ponarejanja denarja je obsodilo ljubljansko sodišče bivšega župana Ivana Selana na 14 mesecev, Andreja Grudna na 1 leto, Franceta Šporerja na 10 mesecev, Avgusta Dolinarja na 2 leti, Ivana Dolinarja na 2 leti in 3 mesece, Edvarda Vidergarja na 18 mesecev in Jakoba Urbanija na 5 mesecev težke ječe. Vsi so obsojeni tudi na večje in manjše denarne kazni. Selan in tovariši so bili obtoženi, da so delali in razširjali sto- in tisočdinarske bankovce, katerih so precej spravili med ljudi. Dejanje so vsi priznali, vendar pa so se izgovarjali, da stvari niso mislili zares. Proti obsodbi so se pritožili.

d Zaščita države. Oni terek se je pred sodnikom poedincem okrožnega sodišča v Trebnjem vršila razprava zoper gosp. dekana Tomaziča zaradi prestopka po čl. 4 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Branilec dr. Česnik je predlagal zaslišanje štirih prič, radi česar je bila razprava preložena.

d Vlom. V noči od 25. na 26. novembra so vlomilci vlomili pri Antonu Pircu na Repčah pri Trebnjem. Iskali so denar, a brezuspešno. Naredili so vseeno za okrog 600 Din škodo na blagu in s poškodbami. Orožništvo vlomilce zasleduje in je upanje, da jih bodo prijeli.

V vsako hišo katoliški list!

RAZNO

Leon XIII. in umetnik. Mlad umetnik se je oglašil pri svetem očetu in ga prelepo protil, da bi smel naslikati svetega očeta. Leon, kakor je bil dobrodušen, mu je res stal za model čeli dve uri. Umetnik je sliko prinesel papetu, da bi se pod robom slik podpisal. Ko je videl, kako malo se je mlademu umetniku slika posrečila, je napisal pod sliko besede Jezusove: »Ne bojte se, jaz sem.«

Luknja v žepu. Žena: »Kako je mogla priti po odhodu naših gostov tale srebrna žlica v predsobo?« — Mož: »Najbrž je imel eden naših gostov luknjo v žepu.«

Kakor kralj. Orožnik: »Kaj imate nobenih dokumentov?« — Potepuh: »Ne, jaz potujem inkognito.«

Skromno. »Ali bi bil srečen, če bi imel toliko, kolikor hočeš?« — »O, bil bi že srečen, če bi imeli moji upniki toliko, kolikor hočejo.«

Na sodišču. Sodni sluga: »Kaj pa počenjate vi tu?« — »Sedim in čakam, če me bo rabil kdo za prič.«

† Jerneja Andrejke Mladostni spomini

1. Njive:

1. pod tepkami: velka in mala njiva	80.— fl.
2. v dolini dve njivi	80.— "
3. na vrtu	48.— "
4. v dolu	48.— "
5. na hribu	72.— "
6. na lazu	4.— "

Kosmato 332.— fl.

Po odbitku desetine v znesku 33.20 "

Po odbitku stroškov za delavce, opravilo in obrabe 110.— "

Cistega donosa 188.80 fl.

2. Travniki:

1. pod ajzo (aisho) 10 voz sena, 6 voz olave	68.— fl.
2. vrt okoli hiše	3.— "
3. paša okoli travnikov	—20 "
4. paša v gozdih	—51 "
5. paša v Zelodniku za 6 glav živine	3.— "
Skupaj	75.— fl.

3. Gozdovi:

1. pod Stegnarjem (čisti donos)	20.— fl.
2. pod pekam (čisti donos)	20.— "
Skupaj	40.— fl.

novno izvolitev, vendar je bil poražen s pretežno večino, kakor še noben prejšnji kandidat. Sedaj upamo, da bo kmalu odpravljena depresija in bodo nastopili boljši časi, kajti mi smo že utrujeni od počitka.

Naj omenim še tole: Amerika ima v zgodovini zapiskanih mnogo imenitnih mož, a glavni so trije: bivši že davno umrli predsednik Abraham Lincoln, ki je odpravil suženjstvo, Henry Ford je odpravil konje na njih mesta pa postavil traktorje, in Hoover, ki je pripravil delavca ob delo, kapitalista ob davek in marsikomu odvzel skorjo suhega kruha izpred nosa.

Vsi brezposelni in še kdo drugi žele novemu predsedniku Rooseveltu obilo sreče in mnogo uspeha.

Včasih smo se spominjali na svoje domače v domovini z malimi darovi, a za letos je to nam nemogoče, kajti že nismo delali skoro 17 mesecev. Edino, kar moremo, želimo vsem bralcem »Domoljuba«, posebno pa domačim, vesele božične praznike ter srečno novo leto 1933. — Iskrene pozdrave iz mrzle Minnesote pošiljamo: John Strah iz Kočevja, Ant. Erjavce in John Vouk iz Višnjegore. — Eveleth Mina 101, Hayer St.

Radio

Program Radio Ljubljane od 1.—8. decem. 1932.

Vsaki delavnik: 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 22.15 Čas, poročila. Četrtek 1. dec: 10.00 Šolska proslava mestne ženske realne gimnazije. 11.00 Koncert Radio kvarteta. 18.30 Ljudski Srbi in dr. Arnost Muka. 19.00 Čuda in tajne življenja. 19.30 Pogovor s poslušalci. 20.00 Prenos iz Beograda. 22.15 Citre solo, g. Mezgoj. — Petek: 2. decembra: 11.15 Šolska ura: Morje, posredovalec sreče in blagostanja. 18.30 Slovensko-hrvatski kmetijski upori. 19.30 Francosčina. 19.50 Zdravstveno vprašanje za družino in dom. 20.00 Ples v maskah, opera iz Dunaja (studio). — Sobota, 3. dec: 17.00 Salonski kvintet. 18.00 Angleščina. 18.30 Gimnastične vaje. 19.00 Poglavlje iz sociologije. — 19.30 Bajeslovne osnove narodne miselnosti. — 20.00 Fantovska ura. 20.30 Fantje na vasi. 21.00 Samospevi gđ. Mire Čušove. 21.30 Samospevi g. Draga Burgerja. 22.15 Tamburaški sekstet. —

Nedelja, 4. dec: 8.15 Smučarska gimnastika. 18.45 Poročila. 9.00 Versko predavanje. 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz cerkve Sv. Petra v Ljubljani. 10.00 O fiziki zemeljske atmosfere. 10.30 Šahovska ura. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas poročila, plošče. 15.15 Feminizem in krščanska načela. 15.45 Dvospevi s klavirjem: gđ. Korenčanova in Rudolfova. 16.15 Plošče. 16.30 Zadeva Kaiser, veseloigra. 20.00 Operetni večer: gđ. Majdičeva, g. Jelačin, orkester Tivglav. 21.20 Jazz orkester »Odeon«. 22.00 Čas, poročila. 22.15 Plošče. — Ponedeljek, 5. dec:

18.00 Prihod sv. Miklavža. 18.30 Esperanto. 19.00 Srbohrvaščina. 19.30 O golšavosti. 20.00 Prava opere iz Beograda. — Torek, 6. dec: 11.15 Šolska ura: Pravljice. 18.30 Nemščina. 19.00 Gospodarska socialna vzgoja. 19.30 Pokrajinske slike. 20.00 Norveški večer, prenos iz Oslo. 21.30 Prenos iz Kavarne Zvezda. — Sreda, 7. dec: 17.30 Otroški kotiček. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Ruščina. 19.30 Literarna ura. 20.00 Glasbeno predavanje. 20.30 Samospevi g. Fani Čadežve. 21.00 Salonski kvintet. 22.15 Prenos iz Kavarne Zvezda.

V moderni kazilnici. Jetniki bijejo žogo. Sami vodijo pisarno. Spodaj levo: pouk v šoli; desno: delavnica, da si lahko z delom kratijo čas in ohranijo zdravje.

Zelo je imela rada svojega sina Frana Serafinskega, ki je z njeno podporo dovršil ljubljansko gimnazijo in postal načelnik drž. knjigovodstva pri tedanjem c. kr. namestništvu v Trstu, stopil l. 1866 v pokoj z naslovom vladnega svetnika in umrl ondi l. 1881. O njem bom še pozneje govoril.

Ded Martin je veljal za premožnega kmeta, a nikdo ni vedel, kje ima shranjen svoj denar, ki so ga cenili nad 1000 gl. v zlatu ali srebru. Imel je, kakor že omenjeno, več čebelnjakov. Eden je stal na koncu njive pri borštu, drugi na koncu hleva, približno tam, kjer še danes stoji, in tretji nad jarkom (grabnom) nasproti Četnaueve hiše in Pirčevega vrta. V teh, ali pod temi čebelnjaki, je imel po ustnem izporočilu shranjene oziroma zakopane svoje prihranke. Ker je bil zelo priden in varčen kmetovalec, mu je kupček prihrankov vedno naraščal. Ni mu bilo treba iti iskat posojila, ko je kupil travnik, velik dva orala in 30 kvadratnih sežnjev v Želodniku pri Dobu, ki ga je takoj zapisal svojemu prvorojnemu sinu Francu Serafinskemu, meneč, da bo ta enkrat njegov naslednik in gruntna korenina pri Hudmašu. Ker je pa usoda odločila tega sina za študiranje, je dobil posestvo v Dolenjah njegov tretjerojeni sin Jakob, Francu Serafinskemu pa je ostal travnik za doto.

Pripovedujejo, da je duhovnik Dolarjevega sorodstva, ki je bil nekje na Dolenjskem, menda v Lipoglavu za župnika, zapustil v svoji oporoki ustanovo za študente sorodnike. Martin Andrejka pa je pri zapuščinski obravnavi to ustanovo za svojo rodbino kratkoma odklonil, češ, če denarja ni, tudi ustanove ne maram. Tedaj gotovo še ni mislil, da bo njegov prvorojenec študiral.

Kakor vsak človek, je imel tudi Martin svoje napake. Bil je zelo nezaupen, še celo proti ženi in otrokom; ničesar ni povedal, kje shranjuje svoj denar. Bolan ni bil nikoli, zato je morda mislil, da bo ostal na svetu za seme;

a prišlo je drugače. Ko je prestopil 70. leto svojega življenja, je začel slabeti. Sedel je nekoč za mizo, pa mu je postalo hipoma slabo. Zaklical je še: »Meta, moj denar!« Njegova žena priskoči ter vpraša: »Martin, kje ga imaš spravljeneč?« Zdaj, ko je uvidel, da mu bide zadnja ura, bi bil rad povedal, v katerih skrivnih kotičkih so skriti prihranki; a jezik mu je bil že otrpnil za vedno, zadela ga je bila srčna kap vsled oslabiljenja srca. Umril je dne 7. januarja na dan po sv. Treh kraljih l. 1842., v starosti 75 let in treh mesecev. Po njegovi smrti so preiskali vse kote in kraje, a denarja niso našli nikjer. Pravili so pa, da je imel mož pisker cekinov, pokrit s strešno opeko, ki ga je skoraj gotovo zakopal nekje v zemljo. Od tistega časa se še danes govori, da je na Hudmanovem gruntu zakopan zaklad ali šac. Ta ga je videl goreti pri bivšem čebelnjaku v borštu, drugi pri debelem hrastu, tretji pri studencu za Dobovškimi itd. Pred kakimi 60 leti smo mu bili mi otroci že na sledu, a sam škrt nam je štrečno zmešal, kako, to bom povedal in opisal pozneje.

Moj oče.

Jakob Andrejka, rojen dne 28. aprila 1809, kot četrti sin Martina Andrejka na Hudmanovem v Dolenjah št. 1, je bil v mladosti eden najgorših fantov, zares pravi fant od fare; znal se je hitro in spretno obračati in obnašati. Imel je okroglo lice, kostanjeve oči in lase, orlovski nos; nosil je škornje z visokimi golenicami ali štebalami, jehaste hlače do kolena, modrozametast telovnik s posrebrenimi debelimi gumbi, okoli vratu židano, pisano ruto, črn suknjič in črn klobuk s petelinovim peresom. Ni treba poudarjati, da so dekleta radi pogledovale za takim fantom.

Do dvajsetega leta je pridno pomagal očetu Martinu pri delu. Ker je pa tako »zavber« fante potreboval tudi

Boj strupenim plinom! Londonski »Sunday Express« poroča, da se je oddelku za boj proti strupenim plinom posrečilo iznajti protistrupeno sredstvo proti najmočnejšim strupenim plinom. Pri zadnjih poskusih so se vršile vojaške vaje s plini, ki bi morali običajnih razmerah povzročiti nedvomno smrt vseh oseb v območju strupenih plinov. Ti plini so postali zaradi protistrupenstva popolnoma neučinkoviti. Sredstvo proti strupenim plinom je izum majorja Gallowaya, ki na žalost ni mogel doživeti zmage svoje iznajdbe. Umril je namreč pred par tedni. Pokosila ga je plinica.

Razlog. »Papa, zakaj pravi materin jezik in ne očetov?« — »Ker ga mati bolj radi.«

Kritika. Dramatik: »Povejte mi odkrito, kaj mislite o moji drami?« — Kritiki: »Nikar me ne vprašajte, saj vam ne bom odgovoril. Vi ste mnogo večji in močnejši od mene.«

Čudno umivanje. Kaj si pa počel, Mihec, da imaš tako umazane roke? — I kaj, obraz sem si umival.

PO DOMOVINI

Prosveta.
(Preska.)

Dolgo ni bilo od nas sporočil. Danes pa objavimo s sledečimi vrsticami v javnost. Društvena dvorana je letos naenkrat, dasi malo pozno, oživela. V soboto in nedeljo smo imeli v njenih okrašenih prostorih krasno, misijonsko razstavo, združeno s prelepim predavanjem g. Perišina, v zvezi z zanimivimi skloptičnimi slitanji. Prispevki za misijone so bili še precej zbirani, zlasti otroci so precej darovali. Dal Bog, da bi vsa ta prireditve vžgala v nas več ljubezni do najbednejših, ki tavajo v temi nekulture in nevere. — Tudi Miklavž in laket-brada sta se letos že oglasila ter nameravata obiskati velike in male v nedeljo 4. dec. ob 3 v društ. dvorani. Vstopnine ne bo. Vrše se že vaje za globoko, pretresljivo igranje »Veste«, ki jo uprizorimo na praznik 8 dec. ter ponovimo v nedeljo 11. dec. ob 3. — Za božič pa je v prepisu igra »Vratca«, ki se še nikjer ni igrala ter jo bomo odigeli prvič na našem odru. Pravijo, da je zelo lepa. — Ne spimo — in še budimo — in vabimo, da nas te dni posetite.

Cerkvene in društvene vesti,
(Mengeš.)

Lepo slovesnost smo imeli v nedeljo 6. novembra. Slovesno pritrkavanje je naznanjalo, da so se pripeljali v župnijo prevzvišeni gosp. nadpastir dr. Gregorij Rožman. Obširna župna cerkev, ki je bila letos vsa prenovljena zunaj in znotraj, da je zdaj ena najlepših v kamniški dekaniji, je bila natlačeno polna, kakor le tedkaj. Po sedemletnem spanju smo namreč obnovili mladeniško Marijino družbo, v katero je bilo takoj sprejetih 30 fantov in še novi se oglašajo; na novo pa smo ustanovili Marijino družbo za žene, ki ima 142 članic. Prevzvišeni so prišli matere in sinove izročati v posebno varstvo najboljši Materi — Mariji. Tako je prav — le pogumno naprej. — Kat. prosev. društvo je otvorilo letošnjo sezono na poveljenem odru s pretresljivo dramo: »Za čast in križ, za advent pa pripravljaj misterij« Scherhake, za katerega vlada je sedaj veliko

zanimanje, saj je ta igra res nekaj posebnega in zasluži, da si jo vsakdo ogleda. — Društvena knjižnica, ki je odprta vsako nedeljo po litanijskih, se je pomnožila za precej novih, lepih knjig, ki bodo krajšale dolge zimske večere. Dobra knjiga je najboljša in najcenejša zabava.

Kaj bo pri nas?
(Igr.)

Vojno dramo »Konec potic« so igrali v nedeljo 20. nov. naši visokošolci iz Ljubljane v veliko splošno zadovoljnost. Izanci smo z veliko udeležbo pokazali ljubezen do slovenskih akademikov, ki so nam s svojim izredno spretnim igranjem preskrbeli za prvovrsten gledališki užitek. — Danes teden, v nedeljo, 4. dec. bo pa v »Katol. domu« Miklavžev večer ob treh popoldne za otroke, starše in druge prijatelje otroškega veselja. In sicer za okoliške vasi, iz katerih ne morejo priti zvečer na Miklavžev večer. Na programu letošnjega Mikl. večera bo ljubka deklamacija, vesela otroška igrice v 7 prizorov z otroškim petjem, prihod sv. Miklavža ter obdarovanje otrok. Konec bo ob petih. Darovi, katere bo prinesel sv. Miklavž otrokom v nedeljo, naj se prinesejo v nedeljo 4. dec. po kosilu od polne do dveh v društveno garderobo z različnim naslovom. Za domačo

vas Ig pa bo Miklavžev večer v ponedeljek 5. dec. ob 7 zvečer z istim sporedom. Darovi, katere bo sv. Miklavž prinesel otrokom v ponedeljek zvečer, naj se prinesejo v ponedeljek od pol 6 do 7 zvečer istolako v društveno garderobo z natančnim naslovom. Vstopnine za šolske in manjše otroke ni, za druge je običajna vstopnina, katere gre vsa za obdarovanje otrok. Ker je Miklavžev večer ena najlepših društvenih prireditev, smo prepričani, da bo tudi letos ob tej priliki in sicer obakrat dvorana polna. Pripeljite otroke in napravite jim veselje, katerega ne bodo pozabili! — Na lgu in v okolici se zadnji čas zelo množe nočne tatvine: pokradena je obleka, žganje, denar in živeč. Slišimo, da bodo vpeljali nočno stražo po vseh in tako preprečili številne tatvine.

Prosveta in še kaj.
(Št. Jurij pri Grosupljem.)

Naše prosvetno društvo je igralo igro: Mlinar in njegova hči. 6. nov. so jo ponovili igralci so svoje vloge rešili izvrstno. Upamo, da nas pod dobrim vodstvom, ki ga imajo, v kratkem zopet iznenadijo s kakšno novostjo. Malo jih je in boriti se morajo z različnimi težavami, pa kljub temu se dobro odprežijo, čast jim! Zeleti bi bilo, da bi se naša mladina bolj oprijela društva.

Dobra knjiga je zaklad.
(Krško ob Savi.)

Prav zadovoljni smo letos z Mohorškimi knjigami. Vse so hvalovredne, zlasti pa Zorčeva povest o belih menihih. »To je vendar zopet ena takas, tako se sliši tega in onega, skot so bile vseh. Taka je kot jih je znal sestavljati Jurčič. Zato ni nikomur žal tistih 20 Din, ki jih je odrlil, četudi s težavo, spomladi za Mohorške knjige. Se pa tudi na otrocih pozna, v katerih hišah kaj prida bere. Taki otroci so vse drugače dovzetni za vse kar je lepega v cerkvi in v šoli kot oni otroci, v katerih hišah vedo predvsem polniti in prazniti v prvi vrsti kozarce. Pa tudi fanta in dekleta spozna na prvi pogovor, če kaj pametnega in dobrega bere. In res! So nekateri tudi iz vasi, ki pridno zahajajo v društveno knjižnico, ki je odprta v cerkveni hiši vsako nedeljo po 9. uri. Drugi pa menda za te knjige sploh ne vedo, ker sicer bi brez dvoma segli vsaj po novejših knjigah,

POŠTENI! VARNI!

„KARITAS“

»KARITAS« je najvažnejša ustanova zadnjega časa. »KARITAS« ni samopomoč temveč oddelek velike, edine slovenske zavarovalnice, ki goji le pravo in popolnoma varno zavarovanje. Sprejema samo zdrave osebe, ki se morajo na ponudbi lastnoročno podpisati. Zahtevajte prospekte pri Vzemni zavarovalnici, oddelek »Karitas«, Ljubljana. — Navodila dobite tudi v župnijskih uradih. — Na zavarovanje umrlega Janeza Kočevčarja iz Starega trga je »KARITAS« izplačala vse vplačane zneske. Umrli je bil star 75 let in je umrl v enoletnem starostnem čakalnem roku.

3.000.000 tivali. Po statistiki nekakega muzeja za prirodoslovje je na zemlji v vodi in v zraku 3.000.000 raznih živali, ki jih znanstveniki poznajo. Med vsemi živalmi je največ žuželk, katerih je 280.000. Pticev je dvajsetkrat manj. Poznamo jih samo 13.000, rib je 22.000, kač 8300, dvoživk 1300, pajkov 20.000, črvov 8000. Skoda, da statistiki ne pove, koliko je sečevalcev in koliko je najmanj razvitih živali.

To se nič ni. V Parizu smo slišali pianista, ki je zelo lepo igral, čeprav je imel samo eno roko. — To se nič ni. Jaz sem pa slišal v Berlinu pevca, ki sploh ni imel glasu, pa je kljub temu pel.

Dobil kar je iskal. — V mladih letih je Schiller rad igral na barfo. Njegov sosed, ki mu je bil Schiller trn v peti, je dejal nekoč: Ej, ej, gospod Schiller, igrate kakor David, samo ne tako lepo. — Vi pa govorite kakor Salomon, samo ne tako pametno, ga je zavrnil Schiller.

Redukcija. »Zakaj so te pa prav reducirali?« — »Ker mi ni bilo mogoče več znižati plačila.«

cesar Franc I., ga je poklical l. 1829. v vojaške ter ga dal uvrstiti v peti kirazirski polk grofa Auersperga na Moravsko. Krasno se mu je podala bela kirazirska oprava z bleščečim se šlemom, z jeklenim oklepom zoper sovražni ubod in s tilniško zaščito zoper usek s sabljo. Takega vojača na konju je vse občudovalo; pa tudi sam je bil zelo ponosen na svoj stan. Pozneje je živo pripovedoval mladeničem, koliko sveta je obhodil in objahal in kako dobro se mu je godilo pri kirazirjih. Pripovedoval je mično o veselih in žalostnih vojaških dogodkih in na ta način marsikomu zravnil povešeno glavo.

V onem času so imeli manj vojašnic kakor dandanes. Vojaki so bili nastanjeni ne samo po mestih in trgih, ampak tudi po večjih vaseh pri kmetih, kjer se jim je prav dobro godilo. Kmetom so v prostem času pomagali pri raznih domačih in poljskih delih; ti pa so se jim izkazali hvaležne za tako prostovoljno pomoč. Oče je večkrat hvalil moravske čmoke, moravski mošt ter rujno ogrsko vino. Takrat se je dalo, tako je pripovedoval, pri vojakih dobro živeti in se z malo denarja imenito zabavati; nikoli mu ni primanjkovalo denarja, nasprotno, vedno ga je imel toliko, da ga je celo posojeval oficirjem.

Na Moravskem in Ogrskem, kjer je delj časa služboval, se mu je obzorje izkušenj in izobrazbe močno razširilo. Ko je pozneje prišel domov, se je znal prav sigurno in gladko sukati in plesati. Govoril je tudi nemško, češko in celo ogrsko. Posebno dobro mu je zalegel nemški jezik pri takrat še nemških uradih, ko je postal samostojen gospodar Hudnanovega grunta. Veselo naravo pa je oče podedoval po svoji materi Meti Dolarjevi. Bil je dobrodušen in vesel družabnik, kamor je prišel. Ko mu je bilo že 85 let, je še plesal čardaš v veseli družbi pri Švarceljnu na Prevojih, se tolkel po kolenih in pregibal svoja že stara, a še vedno gibčna kolena tako urno in spretno, kakor le kak mladenič

Potrjen je bil na 14 let aktivne službe, a oče Martin je začel že v petem letu fantovega službovanja pošiljati prošnje na civilna in vojaška oblastva za odpust svojega sina Jakoba iz vojaške službe. Tiste čase je bila postava, da so najstarejši sinovi kot očetovi nasledniki v gospodarstvu, študenti, uradniki, in tisti sinovi, ki so imeli davku podvržena posestva, prosti vojaščine. Omenil sem že na drugem mestu, da je bil najstarejši Martinov sin France I. takrat že uradnik v Trstu. Drugi sin France II., pozneje imenovan Novak iz Zlatega polja ali »Kapljača«, pa očetu Martinu ni bil po godu, ker je bil proti njemu osoren in odporen. Razglasil ga je zato za nesposobno gruntno korenino. Da ta svoj razglas še bolj utrdi, je naprosil sosedo in druge, ki so Franceta II. poznali, da so šli z njim na sodnijo na Krumperk, kjer so potem dal na zapisnik, da je France II. duševno in telesno slaboten, da ima otrpnelo desnoročno roko, da ga meče bočast in da torej vsled tega ni zmožen voditi gospodarstva na gruntu. To pričanje ni bilo povsem pravično. France II. je pozneje kot samostojen gospodar v Zlatem polju pokazal, kaj zna in kako se grunt spravi kvišku.

Tudi vojaška oblast na tej podlagi ni hotela ugoditi Martinovi prošnji. Čez nekaj časa je naredil skrbni Martin zadnji poizkus: prepisal je dne 23. januarja 1835. leta posestvo na sina Jakoba, ki je s tem prepisom zadobil neoporečno pravico do oprostitve od vojaške službe kot lastnik davku podvrženega posestva. Vleklo se je pa še dolgo, preden so ga poslali domov. Da je bil tridesetletni kirazir Jaka slednjič leta 1839, dve leti pred očetovo smrtjo, vendar le oproščen vojaške službe štiri leta pred prepisanim rokom 14 let, je pripomogla nekoliko tudi Martinova starost (bilo mu je takrat že 73 let), nič manj pa Jakobovo lepo in dostojno obnašanje pri vojaki.

(Zaključevanje priš.)

katerih je prosvetno društvo zadnja leta precej nakupilo. Fantje in dekleta! Pridite, pa se sami prepričajte! Zinski večeri so dolgi sami na sebi, ob lepi knjigi pa zelo kratki.

Novice.

(St. Rupert na Dol.)

Da ne bo treba po blatu gaziti po naši občinski prestolici, so pota bivaletredno posuli. Tukajšnje agilno Prosv. društvo je pred kratkim vprizorilo komedijo »Voda«, ki je prav dobro uspela. Posrečeno so bile razdeljene vloge in večinoma dobro naštudirane. Tajnik, pa tudi ostali igralci so želi od strani številne publike obilo smeha in odobravanja. Le še kaj takšnega, da nam hitreje mine zinski čas! — Sedaj je prestavljen pošta bolj v sprovincio. Kdo ima od tega koristi, ne vemo. Večina interesentov gotovo ne, ko mora iti okrog nečesa v žep. — (Kritikom mojega svojčasnega dopisa: »Ali ni res takost?«) Sajsevekdo?

Novice.

(Videm ob Savi.)

Ne vem, ali se je že oglašil kdo iz Vidma v »Domoljubu«? Da ne boste mislili, da smo čisto izumrli se bom oglašil jaz in povedal par novic. Tudi pri nas se je poletni oglašila toča, a ni naredila večje škode, vsaj v vinogradih ne. Vino je vseeno dobro in močno, zato le pridite kupci, boste videli, da pridelamo tudi v naših goricah dobro kapljico. — Zima je že skoraj pred durmi in vedno več beračev in brezposelnih se pojavlja na cesti in po hišah. Dne 24. t. m. je nepričakovano umrla gospa Vahčić, bila je globoko verna mati, in priljubljena po vsej okolici. To je pokazal tudi njen pogreb, ki se ga je udeležilo mnogo ljudi. Bog ji bodi plačnik. H. U.

Novice.

(Rovte nad Logatecem.)

Se od nas par novic! Mi smo blizu italijanske meje. Komaj četrt ure imajo nekateri z one strani do naše cerkve, zato so jim dovolili, da hodijo k sv. maši k nam. Ti ljudje lahko pri nas marsikaj nakupijo za svoje potrebe, ker je vse ceneje kot v Italiji. — V nedeljo 4. dec. bodo igrali tridejansko »Pri kapelici«. Gotovo bo lena igra, ki je povsod, kjer so jo igrali, vzbudila veliko pozornost, tudi naše gledalce zanimala, tako da bodo napolnili dvorano prosvetnega društva. — Poročil se je 20. novembra g. F. Jeršič, mesar, z gđ. Gabrovškovo. Bog daj srečo! — Člani naše sadjarske podružnice so prejeli brezplačno po dve drevesci. Gledati moramo, da bomo tudi prav poskrbeli za ta dar. Društvo šteje sedaj 30 članov. Bilo pa bi jih lahko trikrat toliko, ako bi se vsi gospodarji zavedali velikih gospodarskih koristi moderne sadjereje.

Za pravico, resnico in poštenje

(Stari trg pri Rakeku.)

Ko je pogorela vas Gorenje Jezero (občina Stari trg pri Rakeku), je skrbel za pogorelece odbor, v katerem sta bila načelnik g. Kržič Lud. (takrat soglasno izvoljen župan), tajnik pa župnik č. g. Jernej Hafner. Ta dva sta tudi največ delala. Odbor je izposloval tako velike podpore (takrat je bil ministrski predsednik dr. Korošec, predsednik ljubljanskega oblast. odbora dr. Natlačen, soc. minister inž. Serbec, ta dva obenem poslanca za ta kraj), kakor jih ni še noben pogorel kraj dosegel in jih ne bo najbrž nikoli več nobeden. V denarju in blagu do 3.000.000 Din. Politično mešan odbor z zastopniki pogorelecev (od teh svobodno izvoljenih) je delal po navodilih in pod nadzorstvom oblasti; vse soglasno, z velikim potrpljenjem, brezplačno, upoštevajoč neprestano vse upravne želje pogorelecev in navodila oblasti.

Vzlic temu so nekateri pogorelci sitnariji, zabavljali, sumničili, se na oblasti pritoževali. Vsa zasliševanja glavarja, vel. župana, žandarmerije in posebno novih političnih funkcionarjev, so končno dognala le eno: da sta nač. Kržič in tajnik Hafner, kakor tudi odbor v celoti, delala pravično, nepristransko, pošteno, nesebično. Vendar še niso nehali rovat zoper imenovana dva nekateri ljudje, ki so mislili, da se bodo dale izmolsti od novih politikov.

nove podpore, biv. župana in župnika, ki sta jih naprosila tri milijone Din (denar in blago), pa spraviti v luknjo. Ta dva imata pa močne živce. Ker sta hotela pogorelcem pomagati, ne pa tožiti se z njimi, sta čez vso mero z njimi potrpežljivo, razlagala, oblastem pojasnjevala in z dokumenti dokazovala pravilnost delovanja odbora in dalje branila resnične koristi pogorelecev.

Vsled neprestanih pritožb, ovadb, sumničenj in delnih revizij, je banska oblast odredila splošno revizijo delovanja odbora za pogorelece (tudi delo obeh osumljencev v občinski upravi in cestnem odboru so oblasti natančno revidirale in ugotovile popoln red, pravilnost, poštenost, nepristranost imenovanih). Kaj so našli uradni revizorji od vseh krivic, nepoštenosti, pristranosti itd., ki sta jih baje zakrivila župan Kržič in župnik Hafner? Naj odgovori g. ban dr. Marušič v naslednjem dopisu:

Kraljevska banska uprava dravske banovine
Ljubljana

II No 5829/5

Gospod

Telič Ivan, načelnik gospodarskega odbora
v Gornjem jezeru, p. Stari trg pri Rakeku.

Na razne pritožbe proti pomožnemu odboru za pogorelece, ki ste jih tudi Vi podpisali kot načelnik gospodarskega odbora v Gornjem jezeru, je kraljevska banska uprava odredila pregled poslovanja pomožnega odbora z odlokom z dne 7. maja 1932 II. No. 5829/2.

Organ kraljevske banske uprave, ki je vršil preiskavo, je zaslišal v Gornjem jezeru vse pogorelece (17), ki so se prijavili, v navzočnosti nekaterih članov pomožnega odbora. Razen tega pa je pritegnil Vas in pa g. Petriča Ivana, kot pooblaščenca in zaupnika od vseh pogorelecev, k pregledu blagajniških knjig. Pri tem pregledu sta imela Vi in Vaš tovariš priliko, da sta pregledala vse postavke dnevnika in vse priloge v navzočnosti predsednika pomožnega odbora g. Kržiča Ludvika in blagajnika pomožnega odbora g. Ožbolta Ludvika, ki sta Vama na zahtevo sproti dajala potrebna pojasnila.

Ukrenjeno je bilo torej vse, da se preiskava izvrši kolikor mogoče natančno s sodelovanjem pogorelecev samih.

Pritožbi pogorelecev, češ, da so dobili premalo podpore, da so bili prisiljeni graditi požarne zidove in gnojnične jame, za kar so se zadolžili, da so morali vzeti umetna gnojila, da so morali odstopiti zemljišče za uravnavo občine brez odškodnine, da so se z podporami gradile ceste, most, vodovod in skupna gospodarska stavba itd., so se izkazale kot neutemeljene. Pomožni odbor je vršil vsa skupna dela po nalogu takratnega velikega župana, oziroma bivšega komisarja oblastne samouprave ljubljanske oblasti deloma sam, deloma pa je ta dela vršila bivša oblastna samouprava, oziroma veliki župan, deloma pa jih vodi še danes kraljevska banska uprava.

Pritožba Ivana Teliča, češ, da ga je odbor obremenil z zneskom Din 6095 za 6600 kovor opeke, ki jih ni dobil, se je izkazala za neutemeljeno.

Pritožba Ivana Sterleta, češ, da ni dobil še plačila po Din 2040 za razlašeno zemljišče, je brez podlage. Sterle bi denar že lahko davno dobil, kakor so ga dobili drugi posestniki, ki so odstopili za uravnavo občine potrebna zemljišča, a on tega ni hotel. Odbor je pravilno ravnal, da je denar naložil pri Kmetijski hranilnici in posojilnici v Starem trgu in Sterle ga lahko vsak čas dobi.

Zneska Din 44.000 pa pomožni odbor ne more in ne sme razdeliti med pogorelece, dokler ne bo izvršena kolavdacija vodovoda (iztalnika) in urejeno zemljeknjižno stanje vseh zemljišč, ki so se pri postavljanju pogorišč in pri uravnavanju vasi odkupila ali zamenjala.

Ker je po ugotovitvi uradne preiskave pomožni odbor vršil svojo nalogo sporazumno in nadrejenimi oblastmi v redu in pravilno, so se izkazale tudi pritožbe proti njegovemu poslovanju kot neutemeljene. Dr. Marušič, s. r.

Ali bodo dali zdaj mir ti shvaležni pogorelci in njihovi zaščitniki? Zdi se da g. Kržič in Hafner zaradi njihovih sumničenj in ovadb ne bosta izgubila spoštovanja in zaupanja občanov in faranov, ki so vedno obsojali tako shvaležnost.

Poroča na daljavo.

Nizozemska zakonska postava, ki se čisto praktično porablja, je sledeča: Ako se hoče kak nizozemski uradnik, ki živi v Nizozemski Indiji, poročiti z dekletom, ki ga ima v domovini, zaostaja, da izreče ženinov pooblaščenec — oče ali prijatelj — v imenu odsotnega besedico »da« — la poroka je gotova. Slika: Nizozemski profesor Hartog s svojo »nevesto«, katero je poročil za svojega sina.

Novo šolsko poslopje v Škofji Loki.

Jože Premrov:

Naša kri v Nemčiji

Ko sem se lansko leto poslavljaj od naših bratov in sester v daljni Westfaliji in Porenju, so me prosili ob slovesu: »Drugo leto nas morate zopet obiskati, da nam boste kaj povedali o naši dragi domovini.« Iz srca rad bi jim bil obljubil, da pridem, pa si nisem upal, ker nisem vedel, če mi bodo razmere dopuščale. No, hvala Bogu, razmere so se kljub težkim časom tako zasukale, da me je brzovlak letošnje poletnice zopet zanesel za dva meseca med naše rojake v lepo Westfalijo in zakajeno Porenje. Na tem dolgem potovanju se mi je večkrat ustavil korak med našimi rudarji, ki si služijo svoj kruh že nad petdeset let v mrzli tujini. Zopet smo se skupno pogovarjali o domovini in zapeli marsikatero našo pesem, ki sega človeku do srca, če jo poje ali čuje od rodniških bratov in sester v tujini. Velikokrat sem imel priliko slišati, videti in občutiti težko bol in stisko, ki je v živo zadela naše brate in sestre v Nemčiji.

Takoj, ko sem stopil na nemško zemljo, sem opazil že na vlakih velikansko spremembo. Lani je bilo vse polno potnikov, letos skoraj nič. In to na progi München—Köln! Nekoliko več prometa sem opazil, ko sem se vozil iz Hamburga v Berlin. Res, huda je stiska, ki je v zadnjih letih zadela Nemčijo in s tem tudi naše rojake, ki prebivajo v njej. Med šestimi milijoni brezposelnih je veliko naših ljudi. V Gladbecku, kjer je razmeroma največ Slovencev, imajo delo le trije ali štirje, drugi so vsi brez dela. Groza me je bila, ko sem obiskoval Slovence po kolonijah. Če človek samo hodi po delavskih kolonijah, takoj zapazi, da je tam doma večšina in pomanjkanje. Po kolonijah pred hišami je kot na mravljišču. V gručah sede mladi brezposelni fantje in očetje in se pogovarjajo. Ustavil sem se pri njih. Bledi in izmorgani obrazi so me pretresli. »Gospod, kdaj bo kaj boljše, kdaj bomo dobili zopet delo, da bomo mogli po človeško zopet živeti? Če bo šlo tako dalje, bomo morali na cesti poginuti.« Take in podobne besede slišiš tod na vsakem koraku.

Mi tu v domovini pravimo, da se nam slabo godi. Res ni dobro, toda neprimerno boljše je še vedno pri nas kot pa v Porenju in Westfaliji. Če pomislimo, da so bili naši rojaki navajeni na težko delo v podzemskih rovih, podobni živim strojem, in da je te žive stroje nadomestil sedaj mrtev stroj ali pa je vse obostalo in nastopilo večletni dopust, in da drugaga dela Slovenci ne morejo dobiti, potem lahko razumemo njih bedni položaj. Naši ljudje so sedaj navezani le na neznatno podporo, ki so Nemčija kljub težkim časom še vedno daje. Družinski očetje s približno štirimi otroki dobe sedaj na mesec od 30—60 RM podpore. To je pa zelo malo, če pomislimo, da so življenjske in stanovanjske razmere v Nemčiji zelo drage. Ta podpora pomeni toliko, da ljudje počasi živijo umirajo. Če bo šlo še nekaj časa tako naprej, se je zelo bati, da ne nastane med temi milijoni brezposelnih proletarcev nekaj strašnega, kar Nemčijo lahko postavi na rob propada, kajti v tej proletarski masi že dolgo li ogenj in bo ob prvi priliki z vulkansko močjo izbruhnil, če se razmere ne preokrenejo in izboljšajo.

Naši ljudje so se že vdali usodi. Pravijo: »Če prej umrjemo, boljše bo, saj tako ni nič več dobrega na svetu.« Radi bi šli v domovino, pa kaj, ko je tudi pri nas težko dobiti dela in

jela. Vedno še mislijo na domovino in od nje pričakujejo pomoči. Vesel sem bil, ko sem šel na zborovanju v Gladbecku dobrega predsednika g. Pokovca tole: »Mi smo in ostanemo Slovenci. Če nas bodo vsi zapustili, domovina nas ne bo, zato pa moramo skupaj držati in ljubiti svojo domovino.«

In takih zavednih mož, ki tako mislijo in čutijo do rodne grude, v Gladbecku ni malo. Res je, da so se vezi med nekaterimi zelo razrahljale, da so Slovenci le še po imenu. Toda tega niso oni krivi, temveč mi. Naš človek v tujini je tak: če ga vedno ne bodrši in »dražja«, pa bo kmalu postal, kar kdo hoče. Smo pač taki. Mi smo pri teh ljudeh veliko veliko zamudili. Seveda mi se začnemo brigati šele tedaj, ko nam teče voda v grlo. Moja vera je in ostane; če bi bilo imelo to ljudstvo vedno zadostno število dobrih in delavnih dušnih pastirjev, bi bilo ostalo do danes po duhu in srcu slovensko. Toda mi smo bili do teh rodniških bratov čestokrat brez srca. Oni so nam pošiljali denar, ko so bili še dobri časi in mi jim pa še »Bog plačaje« nismo rekli. Samo kadar smo potrebovali njihove denarne pomoči, smo se jih spomnili s pismom, drugače pa smo jih pustili znenar. Le vse preveč je bilo denarne ljubezni, a premalo bratovske. Da je to ljudstvo še vsaj toliko zavedno slovensko, se imamo zahvaliti v prvi vrsti požrtvovalnim nemškim duhovnikom, ki so se z veseljem naučili slovenskega jezika, da so mogli delovati med njimi. Na tem mestu naj omenim samo dva duhovnika, ki sta znana in zelo priljubljena med našimi rojaki v Nemčiji, in to sta: vikar Tensundern in rektor Hegenkötter. Za njihovo idealno in požrtvovalno delo jima moramo biti iz srca hvaležni. — G. svetnik J. Kalan, ki je več let deloval med Slovenci v Nemčiji, pa je prišel veliko prepozno. Danes je v Nemčiji naših ljudi še ca. 30.000 in so še vedno brez slovenskega duhovnika. Vedno prosijo za njega, pa le nič ni. Še bi se dalo marsikaj rešiti, toda samo eden duhovnik ne bi opravil dosti, ker je ljudstvo zelo raztreseno po raznih industrijskih krajih in ga je težko dobiti skupaj.

V zadnjem času, vsaj tako sem čital v slovenskih in nemških časopisih, je bilo ustanovljenih več slovenskih šol med našimi rojaki v Nemčiji. Nalašč sem povpraševal o teh šolah, pa so naši ljudje komaj vedeli o njih. Mislim sem, da so res šole v pravem pomenu besede, pa ni tako. V Gladbecku n. pr. poučuje navaden delavec 5—10 otrok. To je vse. Sedaj pa veste, kakšne šole so to. Samo imena, ne pa slovenske šole.

Hvalevredno je, da obračamo v zadnjih letih več pozornosti in pa skrbi za našo kri v tujini. Okoli pol milijona imamo sedaj rodniških bratov in sester v tujini in trdi borbi za vsakdanji kruh. Lepe zasluge si je pridobila v tem področju »Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev« v Ljubljani. Njen predsednik veleč. g. p. Kazimir Zakrajšek, ki je živel dolgo vrsto let med Slovenci v tujini in med njimi uspešno deloval, je spoznal, da je izseljeniško vprašanje eminentne važnosti za državo, in sicer v verskem, moralnem in narodnem oziru, zato je posvetil vse svoje moči temu vprašanju in ga skuša znesti v najširše plasti našega naroda. Toda družba sama brez podpore in članov ne more delovati. Pomislimo samo, koliko ima do sedaj članov! Zdi se mi, da jih ne premore tristo. Ali ni to žalostno? In koliko rojakov

imamo v tujini? Z denarno pomočjo bi morala priskočiti tudi država na pomoč, kot to dela Poljska ali Francija.

Kaj naj storimo za te naše uboge rojake v Nemčiji? Denarne pomoči, ne vem, če jim moremo nuditi. Po mojem mnenju bi bilo zelo potrebno, da bi vsako leto vsaj za veliko noč poslali nekaj slovenskih duhovnikov, če jim že stalnega duhovnika ne moremo nuditi. Široko apostolsko delo bi imeli in če bi znali prav zagrabiti, lepe uspehe bi dosegli. Dalje moramo skrbeti, da bo imelo to ljudstvo zadostno število dobrih časopisov in knjig.

To dvoje, mislim, jim za sedaj lahko nudimo. Na kak način bi še lahko veliko pripomogli, da se naš živeli tudi v bodoče ohrani v tujini, o tem kesneje.

Zahvala

Dne 21. nov. t. l. me je zadela nesreča, pogorela mi je bajta vsled dosedaj neznanega vzroka. Kot naročniku »Domoljuba« mi je, ker sem plačal naročnino do meseca januarja, uprava lista nemudoma izplačala podporo v znesku 1000 Din, za kar se ji najpristrčneje zahvalim.

Beč, župnija Šmartin v Tuhinju, 27. novembra 1932. Rak Ivan, s. r.

Listnica uredništva

Osilnica (okolica). Vašega dopisa ne moremo objaviti, ker lahko sorodniki tožijo. Sicer pa je najbolje, da se držimo starega pregovora, naj se o mrtvih govore samo dobre stvari.

Kočevje: Brez podpisa! Je šlo v koš!

Dopisi, ki jih prejme uredništvo šele v torek, morajo čakati na prihodnjo številko.

Naznanila

n Miklavžev kramarski in živinski sejm se bo vršil v Litiji v ponedeljek, dne 12. dec. t. l.

n Dol pri Ljubljani. Miklavžev večer priredi »Fantovski odsek« kat. prosvetnega društva v nedeljo 4. decembra ob 3 popoldne, z bogati napovedjo. Stari pripeljejo otroke s seboj, vabimo pa tudi vse prijatelje k obilni adegelji! Gotovi ljudje so nam sicer potrgali plakate, a upamo da bo dvorana radi tega še bolj polna. Bog živi!

n Predvor. Gasilno društvo v Predvoru vzpizori v nedeljo 4. dec. ob treh popoldne, v dvorani Ljudskega doma igro s petjem »Rodoljub iz Amerike«. Čisti dobiček je namenjen za gasilski avto. Vljudno vabimo.

Janko: »Kaj storiš, kadar gledaš izredno lepo dekle?«

Ivanka: »Nekaj časa gledam, ko se naveličam pa ogledalce odložim.«

Ona: »Pred poroko si mi rekel, da sem tvoja zvezda vodnica.«

On: »Ko sem to rekel, sem bil v megli.«

Jadron

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 25

Tovarniška zaloga moških, damskih, sportnih in otroških čevljev. — Tovarniške cene.

Kako se umivajmo, da ne škodimo koži?

Predvsem ne drgnite kože, marveč jo samo nežno umivajte, dalje pa ne smete uporabljati ostrih mil, ampak samo blaga, medicinska zanesljiva mila, kot so to Fellerjeva Elsa-mila zdrava in lepota, ki so popolnoma neškodljiva, so prijetno dišeča, odlično se peneta do zadnjega koščka in ne dražijo kože. V prometu so naslednje vrste: Elsa lilijino

mlečno milo in Elsa milo lilijine kreme, fina cvetna mila, Elsa rumenjakovo milo, blago in primerno tudi za najmanjše otroke, Elsa glicerinsko milo, posebno za razpokano kožo, Elsa boraksovo milo, izborna tudi proti solnčnim pegam in notranjim nečistočam kože, Elsa ketrano milo, zelo koristno za kožo na glavi in lase, ter Elsa-milo za britje. Po pošti za poskušajo 5 kosov pošlje franko za Din 52 — lekarnar Eugen V. Feller, Stubička Donja, Elstrig 16 (Savska banovina).

FIGE, LAŠKO BRINJE in OREHOVA JEDRCA

nudi najceneje SEVER & Komp., Ljubljana.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebšline ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oz. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pekovski vajenec

se sprejme. — Jontex Anton. Vel. Lašče 10.

Rože in stroji

vse vrste na podplate, notranjke, črno in rujava gornje usnje, blank, kosmato podlogo i. t. d. sprejema J. Lavrič, usnjarija, St. Vid pri Stični. Surove kože pošljite na postajo Stična.

Čevlje zastopj dobi, kdor pridobi 10 odjemalcev. Trajno ročno delo. Jernej Jeraj, Zapoge 10, p. Smlednik.

Izrečite! V vsako hišo spada zanesljiv barometer (vremenukaz). Vsak naročnik in čitatelj „Domoljuba“ dobi zanesljivo kazalo barometer (vremenukaz pat. št. 9514) če pošlje ta ozias in pa v znakmah znesek Din 3-50 na upravnitvo Domoljuba pod značko „Barometer“. Sprejemajo se samo pismena naročila.

Mlekarski vozilček

je naprodaj. Mekine Angela, trgovina z leseno robo, Vodnikov trg.

Polhovke kože,

lepe starce kupuje L. Rot. krznarstvo, Ljubljana, Mesni trg 5.

Dobra hrava,

7 mesecev brega, naprodaj v Slančičah št. 6, p. St. Vid nad Ljubljano.

Posestvo naprodaj.

Za 20 mernikov posevka se poci prodaj, ure od žel. postaje Radobova vas. Več se polize pri A. Strajnar, Mali Gaber, St. Vid p. Stični.

Gapelj prodam za

Din 1000.— Naslov v upravi Domoljuba pod števil. 16971.

Dehlica od 14—16 let

kot pomoč gosposdini in k otrokom se sprejme. Lobe Fani, Zagradec.

Naprodaj je 14 posestev v ceni

od 8—80 tisoč dinarjev. Vprašati je na naslov: Srebot, Sv. Križ pri Litiji.

Lepo posestvo

v ravnini, okrog 11 ha njiv, travnikov in gozdov zameniam po dogovoru za manjše posestvo. Hiša in gosposdarska poslopja v najboljšem stanju. — Naslov: Marija Tič, Drtija 18, p. Moravče pri Domžalah.

Posojila brezobrestna

za odkup zemljiškoknjižnega dolga, nakup posestva in zidavne hiše podeljuje „Za drugo“, Ljubljana, poštni predal 307. Iščo zastopnike.

Bih čistokrvni monta-

fonci, star 18 mesecev, naprodaj. — Jože Pšenica, Sodražica, Dolenjsko.

Oče: »Sram te bodi, da ne veš kaj si se danes učil v šoli. Rogarjev Miha zmiraj ve.«

Jakec: »Ja, on nima tako daleč domov.«

SUHE GOBE

plačuje po najvišji ceni.
SEVER & KOMP.
LJUBLJANA

Sodnik: »In nikoli niste dali svoji ženi denarja za gospodinjstvo?«

Obtoženec: »Ne, ker se vedno odplačujem obroke za poročna prstana.«

Za JESEN in ZIMO

si lahko nabavite razno manufakturno blago še po stari nizki ceni, v trgovini

ANTON SAVNIK, ŠKOFJA LOKA

IZJAVA. Na podlagi notarskega zapisnika izjavljam, da bom vsako kupčijo na izročeno posestvo in pritlikah Ivana Goli, Rudnik 52, sodno razveljavil in da nisem plačnik za eventuelne dolgove. — Zagor Joško, Rudnik 74.

Priporočam in nudim svoje mlevske izdelke po najnižjih cenah. Sprejemam tudi domačo pšenico v mletje in zamenjavo.

Valjični mlin FRAN JUVAN

Srednje Gametne, p. St. Vid nad Ljubljano

Oklic za kmetijske družine iz Dolenjske!

Da Vam prihranim potne stroške in zamudo časa, sem vpeljal nov način prodaje oblačilnega blaga. Akoimate v Vaši bližini svojega krojača, izberite pri meni primerno blago in v 3 dneh dobite lepo narejeno obleko po najnižji ceni, enako tudi površnike, blače in perilo, v kolikor bi ne mogli izbrati že v izgotovljenih oblekah in perilu pri meni. Za ženske in neveste imam vse, kar rabite za balo v veliki izbiri in po zelo nizkih cenah. Za zimo imam pripravljeno veliko zalogo vsakovrstnega blaga po zelo povoljnih cenah. Vse, kar rabite za dom in gospodarstvo, dobite pri meni. Stalno imam na zalogi vse vrste najboljšega domačega usnja po stari ugodni ceni. Kadar se boste odločili za nakup Vaših potrebščin, ne pozabite priti v Trebnje v staroznano ljudsko trgovino Ivan A. Grosek, trgovina z mešanim blagom in izdelanimi pridelki v Trebnju, kjer je stalna zaloga vseh vrst železnine, okovja, traverz, raznega orodja, pločevin, šip za okna in kredence, stekla, porcelana, svetilk, razne železne in pločevinaste emajlne posode, trboveljskega cementa, umetnega gnojila itd. Kupcu, ki kupi za nad 300 Din, povrnem denar za železnico.

DELO

v teh težkih dneh se more še najlažje dobiti v ustanovljeno domačo mletarstvo. Mi damo vsakomur tekoče delo, ker smo odjemalci na ple emine. Dobavimo prejo in tkanino, o zaslupek za pletenje, kar dokazuje mnogo ahvalnice. V slučaju, da bi hoteli delati in zaslužiti, se obrnite po gratis prospekte na trgovko Domna Pletarska Industrija Josip Kalit, Maribor. Trubarjeva ul. 2, oddelek 4.

Izjava!

Preklicujem in obžalujem kot neresnično, kar sem govorila žaljivega o g. Svetek Alojziju, polirju iz Bizovika št. 51, p. Sp. Hrušica pri Ljubljani. — Bizovik, dne 17. novembra 1932. — Zrimšek Ivana, p. d. pri Lovret, posestnica, Sp. Hrušica št. 1.

Najboljši šivalni stroji in kolesa

so edino ADLER-GRIIZNER za dom, industrijo in obrt v vseh opreman.

Izložen izvirarski pretilni stroj DUBIED

Pouk v vezanju brezplačen, — Niske cene

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

Telefon 2913
blizu Prokserovega spomenika za vožo.
Večletna garancija.
Tudi na obroke.

Zaloga v Kranju: Trgovina Levičnik.

Za Miklavževa darila nudimo

za otroke zimsko plašče, oblečke, predpasnike, volnene jopice, maje, nogavice, rokavice itd. itd. Dalje vse vrste flanel, barhanta, sukna za plašče in moške suknje, vsakovrstne deke, krovte in koe, kakor tudi vse vrste zimsko blago. Veliko izbranih izdelkov damskih plaščev, toplo podložnih, v cenah od 280 Din naprej.

Za obilen obisk se prav toplo priporoča trdka F. I. GORIČAR - »PRI IVANKI«
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 29.

Naznanilo!

Na Jesenicah otvori s 1. decembrom

JOS. POGAČNIK,

čevljar v Ljubnem, pošta Podnart

trgovino s čevlji

nasproti mesarije g. Hrvala, v lokalu, kjer so je prej nahajala trdka Tivar.

Prodajal bom garantirane čevlje lastnega izdelka po nizkih cenah. Za c. obisk se priporočam.

„Fige in silve za žganjekuho oddaja po nizkih cenah Ivan Jelac in Ljubljana, Emenska cesta št. 24“

Provandein

Opozorilo prešičerejcem!

Znameniti belgijski preparat, znan širom sveta, ki prepreči bolezni pri svinjah in jih zredi za 2—3 mesece poprej. — Tovarna tega izvrstnega preparata je v želji, da ga uporabljajo vsi svinjereji, vključno krizi sklenila, da p. novno zniža cene. Izkoristite priliko in kupite takoj pri Vašem trgovcu originalno škatljo ca. 880 gramov, ki stane sedaj samo Din 25.—, in hitro se boste prepričali o istinitosti naših trditev. GARANCIJA. V slučaju neuspeha vzamemo neizrabljeno količino nazaj in vrnemo ves denar. Ako ga v našem mestu ne dobite, pošite nam in mi Vam pošljemo vsako količino. Navodilo uporabe se nahaja v našem jeziku v vsaki škatli.

Generálni zastopnik za Dravsko banovino

JOSIP JUNC, LJUBLJANA, Vrtača 4.